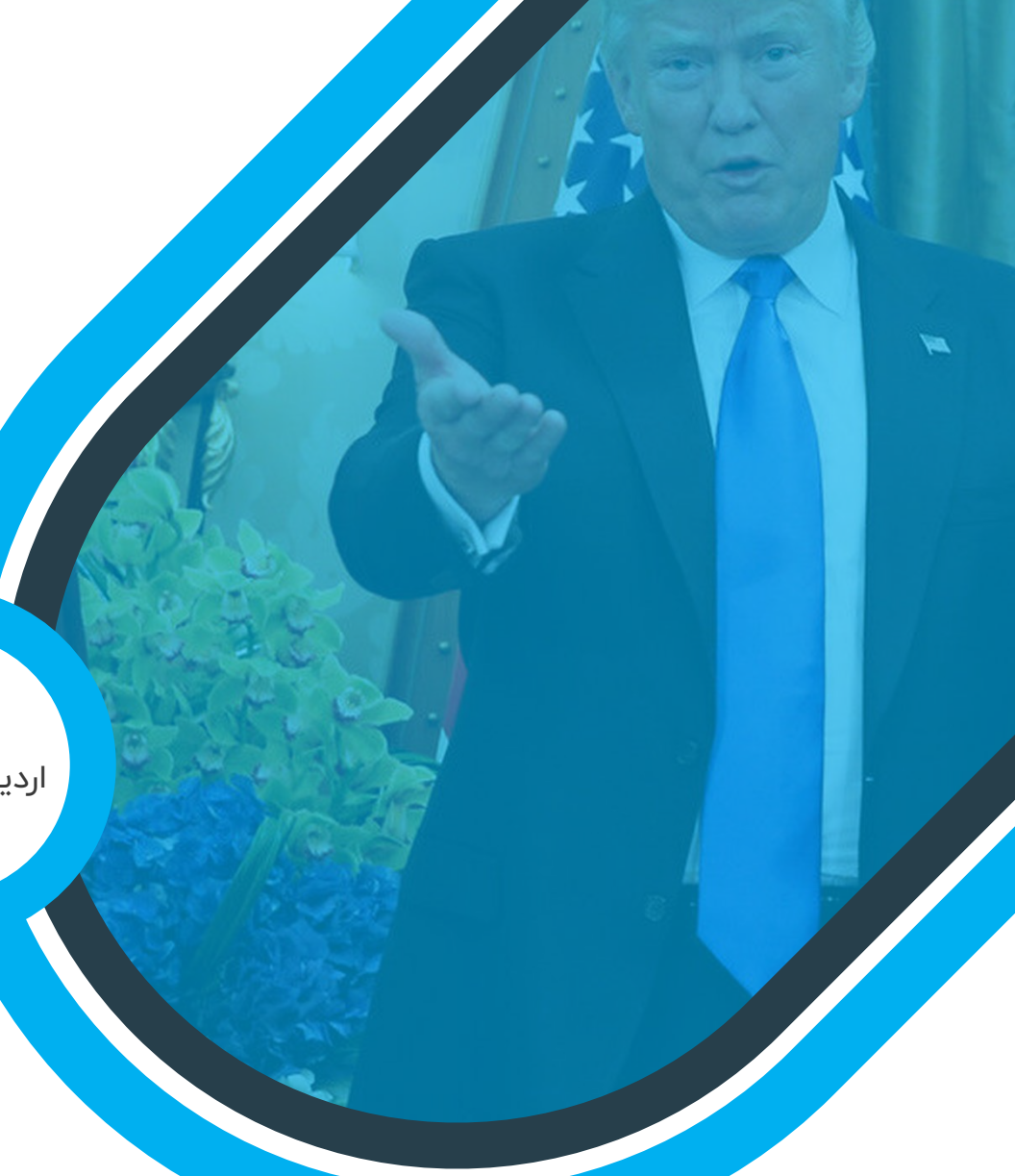
مرکز آینده پژوهی جهان اسلام
Islamic World Future Research center
دارای مجوز رسمی به شماره:۱۰۰۴۸۶ از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

اردیبهشت ۱۴۰۴

سنجش اجتماعی

سفر دونالد ترامپ به سعودی، قطر و امارات متحده عربی

بررسی مواضع کاربران عرب‌زبان در شبکه اجتماعی ایکس
در بازه زمانی ۱۴۰۴/۰۲/۰۱ الی ۱۴۰۴/۰۲/۱۶

خلاصه مدیریتی

نظر به محتوای گزارش، موارد زیر در قالب خلاصه مدیریتی ارائه می‌شود:

۱. فعالیت بسیار گسترده رسانه‌ها، اینفلوئنسرها، کاربران و حساب‌های خودکار سعودی

نظر به تحلیل محتوای جمع‌آوری شده می‌توان اینگونه برداشت کرد که عموم حامیان سفر ترامپ به منطقه، از مبداء سعودی اقدام به تولید و انتشار محتوا کرده‌اند. این موضوع در تحلیل تعامل شبکه‌ای کاربران ظهور و بروز دارد. همزمان با ورود ترامپ به سعودی و استقبال محمد بن‌سلمان از او، فراوانی تولید و انتشار محتوا افزایشی چشمگیر داشته است. از جمله کاربران تاثیرگذار می‌توان به أخبار السعودية، العربية، حسين الغاوي و عبدالله الخريف اشاره کرد.

۲. زمینه بروز اختلافات میان کاربران سعودی پس از گمانه‌زنی‌ها در مورد علت عدم حضور ملک سلمان

یکی از اصلی‌ترین موضوعات مورد توجه کاربران معارض و حامی سیاست خارجی سعودی، غیبت ملک سلمان در سفر اخیر ترامپ بوده است. گرایه شدن هشتگ أين_الملك_سلمان، این موضوع را تایید می‌کند. علی‌رغم خفقان و نگرانی کاربران سعودی از موضع‌گیری علیه محمد بن‌سلمان، در مواردی، مشاهده می‌شود که سعودی‌ها نیز از این غیبت متعجب و گلایه‌مند هستند. شماری از کاربران معارض سیاست خارجی بر این باورند که محد بن‌سلمان برای دستیابی به قدرت کامل، پدرش را از سر راه برداشته است. البته شمار دیگری از این کاربران معتقدند پیش از سفر ترامپ به سعودی، ملک سلمان در گذشته اما فرزندش برای حفظ افتخار اولین مقصد سفر خارجی ترامپ، این موضوع را مکتوم نگاه داشته است.

۳. اختلافات دو رقیب سنتی و ایدئولوژیک علی‌رغم منافع مشترک و راهبردی

در موارد بسیاری از کارویژه‌های سنجش اجتماعی مشاهده می‌شود که ائتلاف لیبرال-سعودی، همگرا و هم‌افزا با جریان اخوانی-قطری، اقدام به تولید و انتشار محتوا نموده است. در کارویژه‌های مرتبط با مقاومت شیعی نظیر حزب‌الله و الحشد الشعبی این همگرایی کاملا مشهود است. در ارتباط با سفر ترامپ به منطقه اما این دو جریان، رویکردی انتقادی نسبت به یکدیگر داشته‌اند. کاربران سعودی با اشاره به حواشی دیدار همسر تمیم بن‌حمد آل‌ثاني با ترامپ، اخوان‌المسلمین را به ریاکاری متهم کرده‌اند. در مقابل، جریان اخوانی نیز با اشاره به رقص العيالة دخترانِ اماراتی برای ترامپ و عدم حضور ملک سلمان در مراسم، به انتقادات پاسخ گفته‌اند.

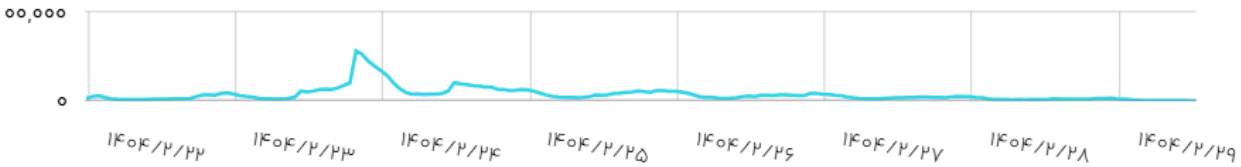
۴. کشتار مردم مظلوم غزه، حلقه مفقوده تولید و انتشار محتوا نزد معارضان سیاست خارجی سعودی

از مجموع ۱۰ جریان فعال در روند تولید و انتشار محتوا، تنها ۲ جریان رویکردی منفی نسبت به سیاست خارجی سعودی و سفر اخیر ترامپ به منطقه داشته‌اند. عموم این کاربران مضامینی نظیر انتقاد از سیاست وابسته سعودی، اغراض مادی ترامپ از سفر به منطقه، حواشی مراسم استقبال و بدرقه را مورد توجه قرار داده‌اند. به‌نظر می‌رسد علی‌رغم توصیه مکرر رهبر معظم انقلاب اسلامی (ادام الله بقائه الشریف) به نگاه داشتن موضوع فلسطین در صدر توجهات، این موضوع تا حد زیادی مغفول واقع شده است.

مقدمه گزارش

سفر دونالد ترامپ به کشورهای حاشیه خلیج‌فارس (عربستان، قطر و امارات) موجی از واکنش‌ها را در بستر شبکه اجتماعی ایکس به همراه داشت؛ بستری که در سال‌های اخیر به یکی از مهم‌ترین فضاهای بازنمایی رقابت‌های سیاسی و رسانه‌ای در جهان عرب تبدیل شده است. این سفر، به‌واسطه جایگاه خاص ترامپ، مناسبات ویژه دولت‌های خلیج‌فارس با آمریکا، و حساسیت پرونده‌های منطقه‌ای همچون سوریه، ایران و یمن، به محرکی برای شکل‌گیری تولیدات انبوه، سازمان‌یافته و بعضاً تقابلی در فضای مجازی بدل شد. بررسی نحوه تعامل کاربران، رسانه‌ها و شبکه‌های سازمان‌یافته در این زمینه، برای فهم جهت‌گیری‌های گفتمانی، صف‌بندی‌های منطقه‌ای و شکاف‌های داخلی در میان بازیگران عربی اهمیت ویژه دارد؛ به‌ویژه در شرایطی که ایکس به میدان اصلی روایت‌سازی و بازنمایی سیاست خارجی (توئیپلماسی) قدرت‌های منطقه‌ای تبدیل شده است.

در ادامه خط زمانی تولید و انتشار محتوا در ارتباط با موضوع گزارش قابل مشاهده است. تعداد ۱,۲۹۰,۰۷۵ پست در هفته اخیر توسط ۲۶۰,۹۷۵ کاربر منحصر به‌فرد در ارتباط با این موضوع تولید و منتشر شده است. نرخ مشارکت در موضوع ۱۶/۶۴ درصد برآورد شده است.

تعداد پست‌های منتشر شده
۱,۲۹۰,۰۷۵

تعداد کاربران منتشر کننده
۲۶۰,۹۷۵

ساختار و بخش‌های اصلی گزارش حاضر در تصاویر زیر قابل مشاهده است. مفاد این گزارش در سه سرفصل اصلی موضوع‌شناسی، تحلیل آماری و تحلیل هوش مصنوعی ارائه شده است.

موضوع شناسی

جامعه شناسی خوشه‌ها

مهمترین گروه‌ها و خوشه‌های کاربران و تحلیل آن

روایت‌شناسی محتوا

مهمترین محورهای اشاره شده توسط جوامع

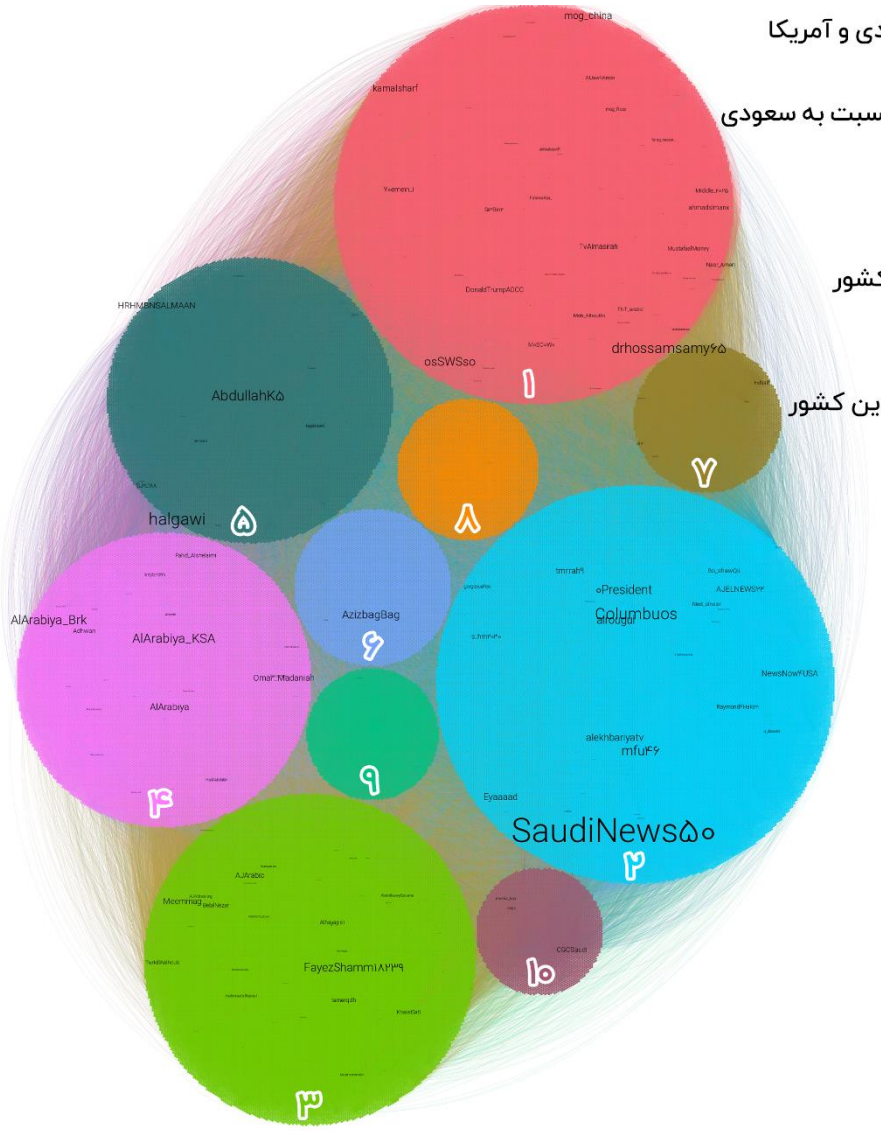
روندشناسی موضوع

روند شکل گرفته در تولید محتوا توسط کاربران

جامعه شناسی خوشه‌ها

در این بخش از گزارش، همگان‌های شبکه‌ای مرتبط با موضوع گزارش قابل مشاهده می‌باشد. ترسیم گراف زیر می‌تواند موجب شناخت خوشه‌ها و کلونی‌های فعال مرتبط با موضوع شود. در این گراف، افراد تاثیرگذار هر خوشه و همچنین نسبت فراوانی ایشان ارائه شده است. در مجموع، گراف زیر ابزاری است که به صورت مؤثر می‌تواند داده‌های پیچیده را در قالبی بصری و قابل فهم نمایش دهد، در این گراف، اندازه خوشه‌ها، سلسله‌مراتب و گره‌های برتر اهمیت دارد.

خلاصه مدیریتی: در جریان سفر ترامپ به کشورهای حاشیه خلیج‌فارس، کاربران سعودی با همراهی رسانه‌ها و اینفلوئنسرهای وابسته، فعالیت گسترده‌ای در حمایت از سفر و چهره‌سازی مثبت از محمد بن‌سلمان داشتند. در مقابل، اینفلوئنسرهای نزدیک به اخوان‌المسلمین همچنان رویکرد انتقادی خود را نسبت به سعودی حفظ کردند. کاربران اماراتی نیز در کنار سعودی‌ها، با تمرکز بر محتوای ضد ایرانی، هماهنگی قابل توجهی در تولید محتوا داشتند. غیبت ملک سلمان در دیدار رسمی با ترامپ مورد توجه کاربران عرب‌زبان ایکس قرار گرفته است. این موضوع ظرفیت ایجاد و تعمیق شکاف و اختلافات داخلی در ساختار قدرت سعودی را دارد.

۱ رسانه‌ها، اینفلوئنسرها و کاربران منتقد سیاست‌های منطقه‌ای سعودی و آمریکا
۲ کاربران و اینفلوئنسرهای سعودی
۳ رسانه‌ها و کاربران منتسب به اخوان‌المسلمین با رویکردی انتقادی نسبت به سعودی
۴ رسانه‌های سعودی و شبکه انتشار محتوا
۵ شبکه انتشار حسین الغاوي، برنامه‌ساز و مجری سعودی
۶ روزمره‌نویسان و کاربران فعال در حوزه تجارت در سعودی
۷ کاربران روزمره‌نویس سعودی با محوریت سیاست‌های ترفیهی این کشور
۸ رسانه‌های محلی سعودی
۹ کاربران و رسانه‌های اماراتی
۱۰ صفحات رسمی و حاکمیتی سعودی و شبکه انتشار وزارت ارتباطات این کشور

غیرهمسو همسو

شماره خوشه	جامعه	سوگیری	مضامین برتر تولید و انتشار محتوا در خوشه	فراگیری (درصد)	تاثیر (درصد)	اثرگذارترین
۱	رسانه‌ها، اینفلوئنسرها و کاربران منتقد سیاست‌های منطقه‌ای سعودی و آمریکا	همسو	۱. بازتاب حواشی دیدار ترامپ با حکام کشورهای عرب نظیر ننوشیدن قهوه و تعبیر آن به بی‌حرمتی به رسوم کشورهای عرب ۲. توصیف سفر ترامپ به عربستان، قطر و امارات به‌عنوان پروژه‌ای سیستماتیک برای کسب امتیازات مالی و سیاسی از دولت‌های حاشیه خلیج‌فارس ۳. نقد وابستگی کشورهای عرب حوزه خلیج‌فارس به سیاست‌های ترامپ از منظر مالی، تبعیت سیاسی و بی‌اختیاری در مناسبات منطقه‌ای ۴. اشاره به جلوه‌های تجمل‌گرایی و مناسبات فردمحور ترامپ در تعامل با میزبانان عرب، به‌مثابه نماد عدم استقلال سیاسی ۵. طرح پرسش‌های انتقادی درباره تناقضات مذهبی و ایدئولوژیک سعودی در تعامل با آمریکا و رژیم صهیونیستی، در تضاد با شعارهای اسلامی ادعایی	۲۲/۸۶	۲۸	drhossamsamy۶۵ سام یوسف osSWSso همام شعلان mog_china الصين بالعربية
۲	کاربران و اینفلوئنسرهای سعودی	غیرهمسو	۱. بازتاب مثبت و گسترده سفر ترامپ به منطقه با تمرکز بر اهمیت استراتژیک عربستان به‌عنوان نخستین مقصد خارجی ریاست‌جمهوری او ۲. بازنمایی روابط صمیمی و فردی ترامپ با محمد بن سلمان و تمجیدهای پی‌درپی از شخصیت، مدیریت و دستاوردهای ولیعهد سعودی ۳. تأکید بر نقش دولت‌های خلیج‌فارس، به‌ویژه قطر و سعودی، در تأثیرگذاری بر سیاست‌های آمریکا در منطقه از جمله ایران و سوریه ۴. برجسته‌سازی سفر ترامپ در همراهی با رهبران اقتصادی جهان به‌عنوان نشانگر پیوند منافع اقتصادی و سیاسی میان واشنگتن و ریاض ۵. تقدیر از فضای گفت‌وگو و تساهل مذهبی با اشاره به بازدید از مراکز دینی و تأکید بر اشتراکات تمدنی در روابط امارات و آمریکا	۲۲/۷۷	۲۱/۹۳	SaudiNews۵۰ أخبار السعودية Columbuos کولومبوس mfu۴۶ محمد

۳	رسانه‌ها و کاربران منتسب به اخوان‌المسلمین با رویکردی انتقادی نسبت به سعودی	همسو	۱. نقد نگاه ابزاری ترامپ به کشورهای خلیج‌فارس که در قالب تمجیدهای مالی یا خواسته‌های تجاری بیان شده و ماهیتی استثماری دارد ۲. برجسته‌سازی نشانه‌های بی‌اعتمادی یا تردید ترامپ و مقامات آمریکایی نسبت به سیاست‌ها و برنامه‌های راهبردی دولت‌های عربی ۳. بازتاب بهره‌برداری نمایشی ترامپ از تنش‌های منطقه‌ای برای نمایش قدرت دیپلماتیک و نظامی آمریکا، همراه با اغراق در نقش خود در حل بحران‌ها ۴. طرح پرسش‌های انتقادی درباره مشروعیت داخلی، غیبت پادشاه سعودی، و چگونگی انتقال قدرت در عربستان در سایه روابط با واشنگتن ۵. تمسخر و انتقاد از ظواهر تشریفاتی و فرهنگی در استقبال از ترامپ که آن را بی‌محتوا، نمایشی و فاقد شأن ملی جلوه داده است	۱۵/۷۸	۱۵/۱۱	FayezShamm۱۸۲۳۹ فايز أبو شمالة Meemmag مجلة ميم.. مِرآتنا AJArabic قناة الجزيرة÷
۴	رسانه‌های سعودی و شبکه انتشار محتوا	غیرهمسو	۱. برجسته‌سازی نقش محمد بن سلمان در اقناع ترامپ به لغو تحریم‌های سوریه به‌عنوان موفقیتی راهبردی برای سیاست خارجی سعودی ۲. بازتاب چرخش مثبت در مواضع ترامپ نسبت به سوریه و ستایش از رهبر جدید آن، در هماهنگی با دیدگاه‌های محور سعودی ۳. استقبال کاربران از نشانه‌های احترام ترامپ به سنت‌های عربی همچون نوشیدن قهوه، به‌عنوان نماد همراهی و تأیید ضمنی ۴. توصیف دیدار احمد الشرع با ترامپ به‌عنوان نقطه عطفی در سیاست منطقه‌ای و نشانه‌ای از شکل‌گیری معادلات جدید به رهبری سعودی ۵. بازتاب احساس غرور کاربران عربی از نقش فعال ولیعهد سعودی در شکل‌دهی تصمیمات آمریکا، به‌ویژه در قبال پرونده سوریه، و تلقی آن به‌عنوان پیروزی برای رهبری عربستان	۱۲/۴۸	۱۲/۵۷	AlArabiya_KSA العربية السعودية AlArabiya_Brk العربية عاجل AlArabiya العربية
۵	شبکه انتشار حسین الغاوي،	غیرهمسو	۱. برجسته‌سازی سفر ترامپ به عربستان به‌عنوان لحظه‌ای تاریخی که واکنش مثبت داخلی و جهانی را نسبت به جایگاه جدید این کشور در پی داشته است	۱۱/۷۲	۱۰/۹۶	Halgawi حسين الغاوي AbdullahK۵

	برنامه‌ساز و مجری سعودی		۲. بازتاب نقش کلیدی محمد بن سلمان در سیاست‌گذاری‌های آمریکا به‌ویژه درباره سوریه، به‌عنوان نشانه‌ای از نفوذ راهبردی سعودی در معادلات منطقه ۳. تأکید بر برتری سیاسی، زبانی و تمدنی عربستان و امارات در مقایسه با کشورهای رقیب مانند عراق و مصر، در سطح رسانه‌ای و مردمی ۴. توصیف ریاض و ابوظبی به‌عنوان الگوی موفق ثبات و پیشرفت در برابر ناکارآمدی محور مقاومت و دولت‌های همسو با آن نظیر ایران و عراق ۵. بازتاب احساس غرور ملی کاربران سعودی از میزبانی از ترامپ و روایت این حضور به‌مثابه نقطه ثقل جدید قدرت در خاورمیانه			عـبدالله الخريف HRHMBNSALMAAN محمد بن‌سلمان (غیررسمی)
۶	روزمره‌نویسان و کاربران فعال در حوزه تجارت در سعودی	غیرهمسو	۱. تصویرسازی محمد بن سلمان به‌عنوان رهبر تحول‌گرا، الهام‌بخش و عامل اصلی در تصمیمات استراتژیک منطقه‌ای مانند رفع تحریم‌های سوریه ۲. بازتاب گسترده رابطه نزدیک ترامپ با ولیعهد سعودی به‌مثابه نمونه‌ای بی‌سابقه از احترام متقابل در تاریخ روابط ریاض-واشنگتن ۳. برجسته‌سازی عربستان به‌عنوان مرکز تصمیم‌سازی جهان عرب و محل تحقق دستاوردهای سیاسی، اقتصادی و امنیتی ۴. بازتاب حس افتخار ملی و وحدت مردمی در فضای مجازی پیرامون سفر ترامپ، به‌مثابه تجلی جایگاه جدید عربستان در صحنه جهانی ۵. نمایش بن سلمان به‌عنوان رهبر عربی-اسلامی بی‌بدیل که نه‌تنها بر سعودی، بلکه بر معادلات خاورمیانه و جهان تأثیرگذار است	۳/۵۵	۱/۷	AzizbagBag عبدالعزیز أحمد Titals تیتا سویر SYdo۱ SAUD
۷	کاربران روزمره‌نویس سعودی با محوریت سیاست‌های ترفیهی این کشور	غیرهمسو	۱. ستایش از محمد بن سلمان به‌عنوان رهبری آینده‌نگر و فعال که نه‌تنها بر عربستان، بلکه بر حل‌وفصل بحران‌های منطقه‌ای اثرگذاری مستقیم دارد ۲. بازنمایی صمیمیت شخصی و سیاسی ترامپ با ولیعهد سعودی به‌عنوان عامل تقویت نفوذ عربستان در سطح تصمیمات بین‌المللی	۳/۱۳	۱/۶۷	۶۰Naif نایف حمدان salem_d۲۹ سالم الدوسري Nawaf_STATS نواف التميمي

			۳. برجسته‌سازی لحظه لغو تحریم‌های سوریه به‌عنوان نقطه اوج هماهنگی دیپلماتیک میان ریاض و واشنگتن، با محوریت ابتکار سعودی ۴. بازتاب احساس افتخار، محبت و حمایت مردمی از محمد بن سلمان با زبان ستایش‌آمیز و دعای مکرر در واکنش به نقش‌آفرینی‌های منطقه‌ای او ۵. نمایش عربستان به‌عنوان کشوری با نظم، تشریفات رسمی و جایگاهی جهانی که حتی اعلام‌های کلیدی ریاست‌جمهوری آمریکا در آن رخ می‌دهد			
۸	رسانه‌های محلی سعودی	غیرهمسو	۱. توصیف محمد بن سلمان به‌عنوان رهبر ملی‌گرا، پرکار و الهام‌بخش که ریشه در فرهنگ بومی دارد و در سطح جهانی نقش‌آفرینی می‌کند ۲. بازتاب سعودی به‌عنوان مرکز دیپلماسی، اقتصاد و بازآفرینی نظم منطقه‌ای از رهگذر نشست‌ها، توافقات و بازدیدهای سطح بالا ۳. بازتاب صحنه‌ها و لحظات خاص دیدار ولیعهد و ترامپ در رسانه‌ها و میان کاربران با لحن طنز، افتخار و روایت‌سازی قهرمان‌محور ۴. برجسته‌سازی پیوند راهبردی و احترام متقابل میان عربستان و آمریکا در قالب همکاری‌های امنیتی، اقتصادی و سیاسی ۵. نمایش میزبانی عربستان به‌عنوان آمیزه‌ای از هویت فرهنگی اصیل و قدرت مدرن که مورد تأیید رهبران جهان قرار گرفته است	۲/۸۸	۴/۸۱	f_alabdulkarim یصل العبدالکریم k_h۹۹kh خالد بن عبدالله KHALIDALSULTAN۲ خالد السلطان
۹	کاربران و رسانه‌های اماراتی	غیرهمسو	۱. بازنمایی شیخ محمد بن زاید به‌عنوان رهبر بااعتبار، مورد اعتماد قدرت‌های منطقه‌ای و جهانی، با چهره‌ای تصمیم‌ساز و مؤثر ۲. تأکید بر کیفیت بالای استقبال، دیپلماسی فرهنگی و قدرت میزبانی امارات به‌عنوان نشانه‌ای از جایگاه بین‌المللی آن ۳. تأکید بر همکاری گسترده امارات و آمریکا در زمینه‌های امنیت، فناوری و اقتصاد به‌عنوان پایه‌ای برای اتحاد پایدار و آینده‌نگر	۲/۵	۲/۰۱	MohamedBinZayed محمد بن زاید uae_parza برزة الإمارات MohdTaqi۱۱ Mohammed Taq

			۴. استفاده از نمادهای فرهنگی، رسوم بومی و لحظات احساسی برای تقویت تصویر صمیمی و انسانی از رابطه میان رهبران امارات و آمریکا ۵. پاسخ صریح کاربران اماراتی به انتقاد از روابط با آمریکا با تأکید بر استقلال، مهارت سیاسی و نقش فعال در معادلات جهانی			
۱۰	صفحات رسمی و حاکمیتی سعودی و شبکه انتشار وزارت ارتباطات این کشور	غیرهمسو	۱. تأکید بر جایگاه برجسته محمد بن سلمان در گفتمان ترامپ به‌عنوان رهبر بی‌همتا، قدرتمند و مورد احترام در سطح جهانی ۲. بازنمایی عربستان به‌عنوان شریک نخست آمریکا در منطقه، با سفرهای متوالی ترامپ و تأکید بر عمق شراکت راهبردی ۳. بازتاب جلوه‌های استقبال رسمی، رقص‌های سنتی و نمادهای فرهنگی سعودی به‌عنوان ابزار نمایش عظمت ملی و قدرت میزبانی در برابر جهان ۴. تجلیل رسانه‌های داخلی و خارجی از عربستان به‌عنوان محل آغاز تحولات جهانی و کانون نظم نوین خاورمیانه ۵. نمایش پیوند شخصی و عاطفی میان ولیعهد و ترامپ، با تأکید بر اعتماد دوجانبه و رابطه‌ای فراتر از پروتکل‌های رسمی	۲/۳۲	۱/۲۴	CGCSaudi التواصل الحكومي media_ksa وزارة الإعلام Spagov واس الأخبار الملكية

ارتباط جوامع

۱. فعالیت گسترده رسانه‌ها، اینفلوئنسرها، کاربران و بات‌سنترهای سعودی

مطابق گراف روبرو، قاطبه خوشه‌های واقع شده در بخش جنوبی، دربر دارنده کاربران سعودی هستند. این نکته گویای بسیج کاربران، اینفلوئنسرها و رسانه‌های وابسته به دولت سعودی برای پشتیبانی از سفر ترامپ و پاسخ به هجمه‌های احتمالی است.

۲. رویکرد رسانه‌ها، تحلیلگران و کاربران اخوانی نسبت به سفر ترامپ

با توجه به الگوی تعاملات شبکه‌ای، سفر ترامپ به قطر پس از سفر رسمی‌اش به عربستان، مانع از ادامه رویکرد انتقادی رسانه‌ها و تحلیلگران وابسته به جریان اخوانی نسبت به سیاست‌های سعودی نشده است. وقوع خوشه شماره ۳ در بخش شمالی گراف، مؤید این موضوع است.

۳. هم‌افزایی و همگرایی کاربران اماراتی و سعودی

محل وقوع خوشه شماره ۹ (کاربران اماراتی) در نزدیکی سایر خوشه‌های سعودی، گویای تعامل همگرای اماراتی‌ها با رسانه‌ها و اینفلوئنسرهای سعودی است. مضامین ضد ایرانی، یکی از عوامل اصلی این قرابت است.

۴. تنوع مضامین تولید و انتشار محتوا نزد منتقدان سیاست خارجی سعودی

در بخش شمالی گراف، مضامین تولید و انتشار محتوا بسیار متنوع است. از جمله مضامین پرتکرار که موجب همگرایی دو خوشه نخست و سوم شده می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

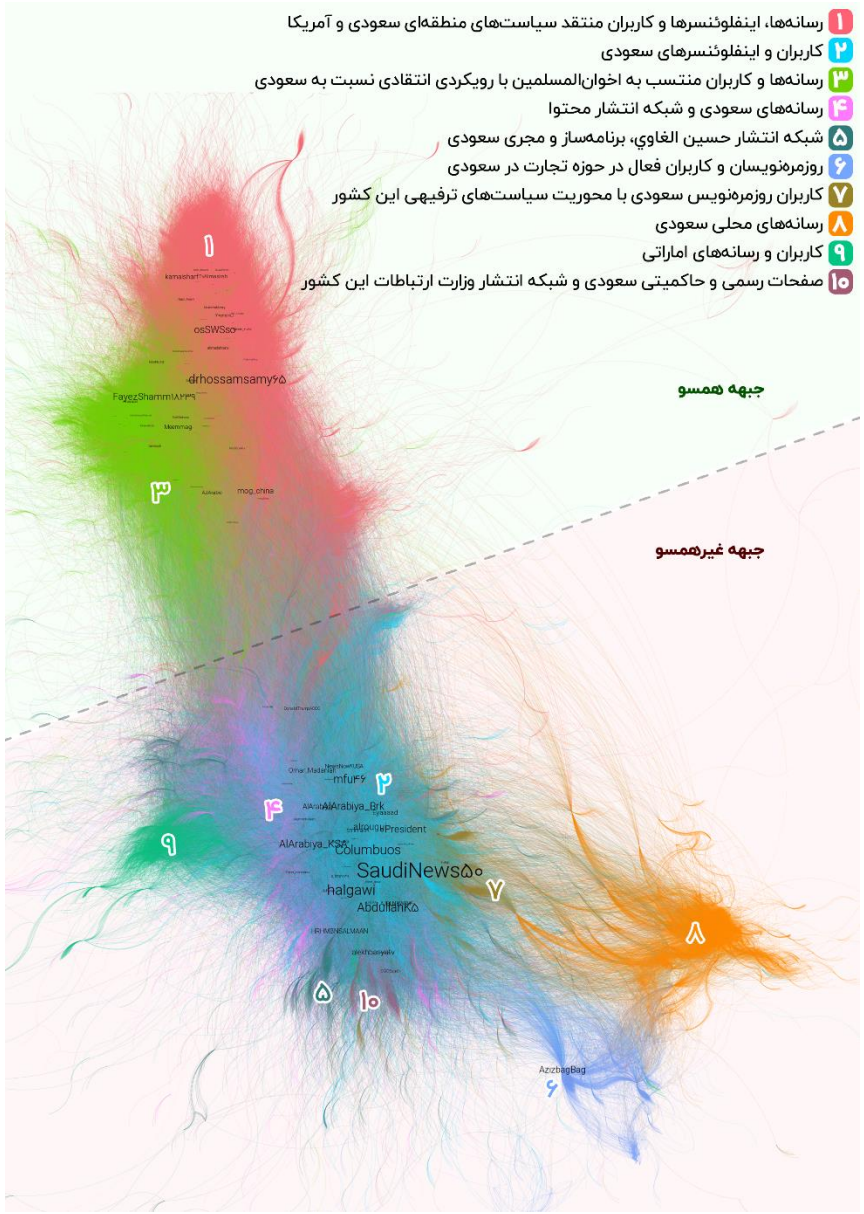
۴/۱. معرفی بن‌سلمان و سعودی به‌عنوان «گاو شیرده» و «تشنه محبت».

۴/۲. نقد وابستگی کشورهای عرب حوزه خلیج‌فارس به سیاست‌های ترامپ.

۴/۳. انتقاد از عدم التزام ترامپ به فرهنگ و ارزش‌های کشورهای عربی.

۵. زمینه بروز اختلافات داخلی در میان آل‌سعود

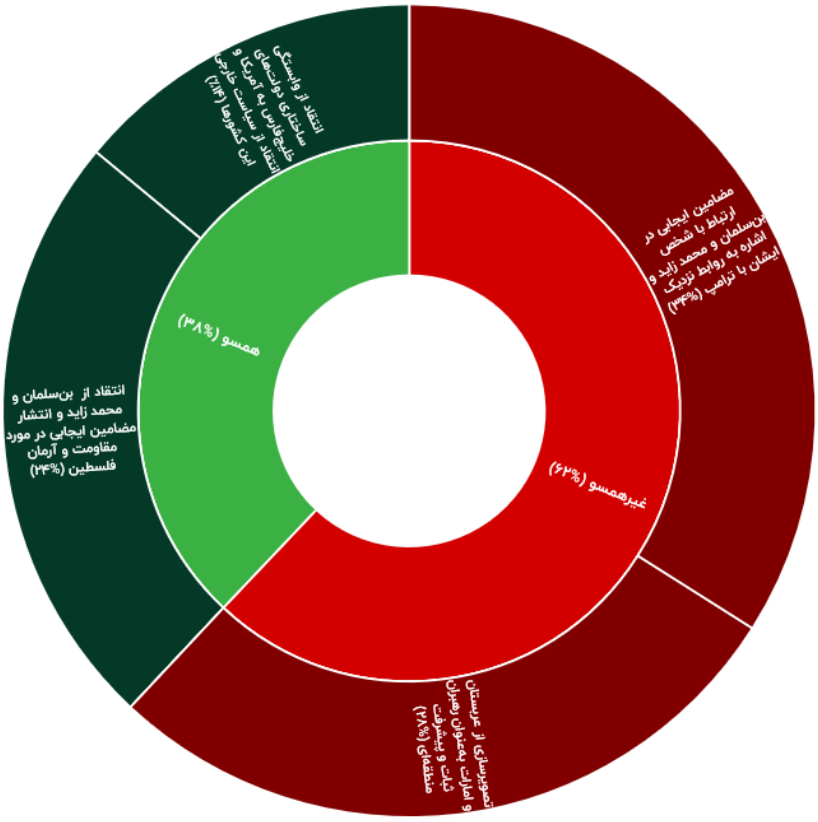
مطابق بررسی‌های انجام شده، برخی از کاربران از مبداء سعودی نسبت به عدم حضور ملک سلمان در میزبانی از ترامپ مورد توجه قرار گرفته است. گفتنی است که این مضمون و موضوع در میان کاربرانی از سایر کشورهای عربی با هشتگ أین_الملك_سلمان، درحال انتشار است. این شکاف، زمینه بروز اختلافات سیاسی داخلی را فراهم آورده است. این شکاف در گراف مشاهده می‌شود.

روایت شناسی محتوا

در این بخش از گزارش، اهم محورهای تولید و انتشار محتوا در ارتباط با موضوع مورد گزارش قابل مشاهده است. فراوانی و تاثیرگذاری محتوا برای شناسایی این محورها، توأما مورد بررسی قرار گرفته است. در ادامه محورهای اصلی تولید و انتشار محتوا و همچنین برترین توییت‌ها از حیث ضریب نفوذ و تاثیرگذاری قابل مشاهده می‌باشد.

خلاصه مدیریتی: در فضای تولید و انتشار محتوا پیرامون سفر ترامپ به کشورهای حاشیه خلیج‌فارس، دو جریان محوری شکل گرفته است. جریان اول، با رویکردی همسو با سیاست سعودی، با برجسته‌سازی شخصیت محمد بن‌سلمان به‌عنوان رهبری پرنفوذ، تمجید از رابطه صمیمی او با ترامپ، تقدیر از نقش سعودی در رفع تحریم‌های سوریه و معرفی این کشورها به‌عنوان الگوهای پیشرفت، درصدد نمایش تصویر مقتدر و اثرگذار از رهبران این کشورها است. در مقابل، جریان دوم که همسو با سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران و محور مقاومت است، با تمرکز بر ماهیت انتفاعی و نمایشی سفر، تحقیر سیاسی و فرهنگی میزبانان، وابستگی به آمریکا، و در عین حال دفاع از مقاومت اسلامی، این سفر را فاقد مشروعیت و آورده واقعی برای ملت‌های منطقه معرفی می‌کند.

تحلیل مضمون یک روش کیفی برای شناسایی و تحلیل الگوهای معنایی در داده‌ها است که به‌ویژه در بررسی محتوای متنی، مانند توییت‌ها، کاربرد دارد. در این روش، محقق ابتدا با داده‌ها آشنا می‌شود و آنها را دقیقاً مطالعه می‌کند تا مفاهیم اولیه و کلی از محتوا را به‌دست آورد. سپس کدگذاری اولیه انجام می‌شود؛ در این مرحله، داده‌ها به بخش‌های کوچک‌تری به‌نام کد تقسیم می‌شوند که هر کدام نشان‌دهنده یک مفهوم یا ایده هستند. در مرحله بعد، کدهای مشابه و مرتبط با هم ترکیب می‌شوند تا مضامین اصلی و فرعی استخراج شوند. مضامین اصلی، به‌عنوان الگوهای معنایی کلان، نشان‌دهنده موضوعات محوری در داده‌ها هستند که به تحلیل‌گر کمک می‌کنند تا درک عمیق‌تری از داده‌ها به‌دست آورد. بعد از شناسایی مضامین، تحلیل‌گر هر یک از آنها را با دقت بررسی و تفصیل می‌کند تا معنای واقعی آنها و روابط بین آنها روشن شود .در نهایت، گزارش‌دهی نتایج انجام می‌شود، که در آن یافته‌های کلیدی و م ضامین شناسایی‌شده با استفاده از نمونه‌های واقعی از داده‌ها به‌صورت دقیق و جامع توصیف می‌شوند. این روش به‌خصوص در تحلیل محتوای شبکه‌های اجتماعی، مانند توییتر، مفید است زیرا به‌سادگی می‌توان الگوهای فکری، ایدئولوژیک و رفتاری کاربران را تشخیص داد و واکنش‌های آنان را به موضوعات مختلف بررسی کرد. در جداول زیر، اصلی‌ترین محورهای تولید و انتشار محتوا مشاهده می‌شود.

مضامین ایجابی در ارتباط با شخص بن‌سلمان و محمد زاید و اشاره به روابط نزدیک ایشان با ترامپ (۳۴٪)			
#	زیرمحور	نمونه توییت	جامعه
۱	معرفی محمد بن‌سلمان به‌عنوان رهبری توانمند و پرتلاش	 **The President** @0President ۹۸,۴۹۳ دنبال‌کننده ۸۴۲ دنبال‌شونده - ترامپ : "محمد انت تنام بالليل ؟ متى يمديک تنام و تنجز كل هالعمل ؟!😂❤️" https://t.co/pilTPhKOTk ۲۸,۰۶۹ ۳,۲۸۰ ۳,۴۰۰,۵۸۷	۲ ۴ ۵ ۶
۲	معرفی بن‌سلمان به‌عنوان شخصیتی عظیم و برخوردار از روابط نزدیک با ترامپ	 **أخبار السعودية** @SaudiNews50 ۲۲,۹۳۳,۸۰۲ دنبال‌کننده ۱ دنبال‌شونده ترمب يودّع أعظم رجل فى العالم. #محمد_بن_سلمان... ۱۲,۶۵۹ ۲,۵۶۳ ۱,۰۷۸,۰۳۱	۲ ۴ ۵ ۶
۳	اظهار علاقه ترامپ نسبت به بن‌سلمان	 **العربية السعودية** @AlArabiya_KSA ۱,۴۱۱,۸۱۶ دنبال‌کننده ۵۱ دنبال‌شونده ترمب يؤكد حبه الكبير لولى العهد السعودى: لو لم أكن أحبه لخرجت بسرعة من هنا #العربية #ترمب_فى_الرياض... ۶,۹۹۳ ۲,۷۸۹ ۲۳۶,۰۷۲	۲ ۴
۴	تمجید از عملکرد رهبران کشورهای مقصد سفر ترامپ	 **إياد الحمود** @Eyaaaad ۵,۲۱۵,۵۵۴ دنبال‌کننده ۸۲۵ دنبال‌شونده ترامب متحدثاً للشيخ تميم بن حمد أمير دولة قطر: أنت وولى العهد السعودى تتشابهان، كلاكما طويل ووسيم وأذكياء للغاية. https://t.co/boc۴QrQIzV ۶,۹۶۰ ۸۰۳ ۱,۸۵۳,۸۹۵	۲ ۴ ۵

تصویرسازی از عربستان و امارات به‌عنوان رهبران ثبات و پیشرفت منطقه‌ای (۲۸٪)			
#	زیرمحور	نمونه توییت	جامعه
۱	پوشش لحظه‌ای سفر ترامپ به سعودی	 **محمد بن سلمان بن عبد...** @HRHMBNSALMAAN ۱,۲۳۹,۸۲۶ دنبال‌کننده ۱ دنبال‌شونده یومان فی #الریاض.. لحظات توثق الزيارة التاريخية لـ #ترمب ...Two days in #Riyadh.. Moments documenting the historic visit of #Trump ۲۹,۴۸۹ ۴,۷۸۴ ۷۴۳,۵۴۱	۲ ۴ ۵
۲	تقدیر از تلاش‌های سعودی در رفع تحریم‌های اعمال شده علیه سوریه	 **فیصل القاسم** @kasimf ۶,۹۲۹,۳۵۶ دنبال‌کننده ۵۳۱ دنبال‌شونده صب عمی صب .. وکثر قد ما تقدر عاجل: ترمب: قررت رفع العقوبات عن سوريا ۱۴,۱۳۵ ۷۵۵ ۲,۲۲۶,۷۴۲	۲ ۴ ۵
۳	معرفی سعودی و سایر کشورهای مقصد ترامپ به‌عنوان کشورهای پیشرفته	 **The President** @0President ۹۸,۵۰۶ دنبال‌کننده ۸۴۲ دنبال‌شونده – ترامب : "من المهم أن يعرف العالم بأن ازدهاركم لم تستوردوه ، بل أتيتم به من احتضانكم لتراثكم" مترجم لـ واحدة من أهم لحظات ترامب فی کلمته فی الرياض . https://t.co/AasKb9AvZl ۶,۹۴۸ ۱,۹۶۲ ۴۴۲,۸۴۹	۲ ۴ ۵
۴	انتقاد از سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران و معرفی محور مقاومت به‌عنوان عامل بی‌ثباتی	 **کولومبوس** @Columbuos ۶۹۱,۳۰۰ دنبال‌کننده ۷۷۴ دنبال‌شونده ترامب : كانت لبنان تسمى " باريس الشرق " لكن ميليشيا حزب الله سلبوها ودمروها لأجل ايران. https://t.co/pBBrKoqXG9 ۳,۰۳۱ ۶۸۸ ۱۹۶,۰۶۸	۲ ۴ ۵

انتقاد از بن‌سلمان و محمد زاید و انتشار مضامین ایجابی در مورد مقاومت و آرمان فلسطین (۲۴٪)			
#	زیرمحور	نمونه توییت	جامعه
۱	اشاره به دید انتفاعی ترامپ نسبت به دولت‌های عربی حاشیه خلیج‌فارس	mazen۰۰۷ التطبيع_خيا... @mazen00711 ۱۵۶,۸۹۹ دنبال‌کننده ۱۷,۲۶۰ دنبال‌شونده أجمل كاريكاتير عن زيارة ترامب للخليج 😂 https://t.co/۶PVyfxfzTL ۱۸,۶۲۸ ۳,۵۲۷ ۱,۸۸۳,۸۵۹	۱ ۳
۲	انتقاد از استفاده ابزاری از دختران عرب برای جلب توجه و رقص «العیال» برای ترامپ	وسن الشيخلي @alshayakhliu1 ۱۳۴,۷۵۸ دنبال‌کننده ۸۱۹ دنبال‌شونده #الامارات " بنات العرب السنة يرقصن لأستقبال الصليبي ترامب أي ذلـة هذه ... https://t.co/ISXJn۵L۲Xs ۶,۳۸۲ ۱,۱۴۸ ۱,۲۰۵,۱۹۵	۱ ۳
۳	تقدیر از مقاومت اسلامی در یمن (انصارالله) به‌سبب تداوم از آرمان فلسطین در اثنای سفر ترامپ به کشورهای حاشیه خلیج‌فارس	همام شعلان H . Sh ll... @osSWSso ۳۰۹,۶۲۰ دنبال‌کننده ۹,۳۲۶ دنبال‌شونده عاجل	إعلام العدو: صاروخ "الحوثيين" حلق فوق رأس ترامب وهو يلقى خطاباً فى السعودية قبل أن يصل إلى "إسرائيل" https://t.co/LcPjhn۹JfT ۶,۳۴۰ ۱,۵۴۱ ۳۲۲,۳۴۳	۱ ۳
۴	اظهار انزجار نسبت به شخص ترامپ و ریل‌گذاری سیاست کشورهای مسلمان	مصری غلبان * @msr3y1 ۱۰۷,۴۰۵ دنبال‌کننده ۲۹ دنبال‌شونده شيخ الأزهر يقول أنه يشعر بالخزى عندما يرى ترمب مع إسرائيل يخططون لنا ويتحكمون فينا https://t.co/VnDangmuaz ۵,۴۷۲ ۱,۰۹۱ ۱۶۴,۳۱۵	۱ ۳

انتقاد از وابستگی ساختاری دولت‌های خلیج‌فارس به آمریکا و انتقاد از سیاست خارجی این کشورها (۱۴٪)			
#	زیرمحور	نمونه توییت	جامعه
۱	اشاره به سیاست زانوزده و استیصال کشورهای عربی و پرداخت ثمن بقاء	عائشة السيد – Aisha ... @aishaalsayed9 ۲۶۳,۳۸۱ دنبال‌کننده ۲۳۰ دنبال‌شونده اليكم الجزء الثانى والنتائج الاخيرة لزيارة الرئيس الامريكى دونالد ترامب إلى العاصمة الرياض فى السعودية حيث تم الحلب بنجاح من قبل ترامب سرد....🎩 https://t.co/PBoDFEGott ۲,۹۷۱,۳۴۸ ۱,۲۳۴ ۹,۴۲۲	۱ ۳
۲	مواضع رهبران مقاومت علیه سیاست خارجی سعودی و دیگر کشورهای مقصد سفر ترامپ	أحداث الشرق الأوسط ا... @Middle_2025 ۱۵,۷۴۸ دنبال‌کننده ۹,۵۱۷ دنبال‌شونده نُكتة ناريّة من عبدالملك الحوثى🔥 عن زيارة ترامب للسعوديةSAUS تهزّ السوشيال ميديا📱😂! https://t.co/dkv۳DA۳Tw۴ ۸۸۸,۱۸۹ ۱,۸۷۷ ۸,۸۰۱	۱ ۳
۳	انتقاد از عدم حضور سیاسی یمن در مناسبات بین‌المللی و مضامین منفی مرتبط با اجلاس سران کشورهای عربی در بغداد	Salama Abdelkawy – س... @AbdelkawySalama ۵۱,۱۸۲ دنبال‌کننده ۸۱۲ دنبال‌شونده شتان بين العزة والدونية فى الوقت التى نام فيه حكامنا تحت نعال #ترامب فى قمة الدونية محتفلين بهذا الخنوع و الخضوع ، يضرب #أنصار_الله بكل عزة نصرة لغزة ، نعم #اليمن العظيم وحده فقط هم أنصار #غزة ، هم أهل الشرف والعزة. حياكم الله يا أنصار الله ولعنة الله على حكامنا.. https://t.co/FBfIaGqzeu ۲۰۴,۶۵۹ ۱,۰۲۴ ۴,۵۴۰	۱ ۳
۴	معرفی بازدید ترامپ به‌عنوان شو نمایشی و عدم آورده سیاسی معتنی‌به	Dr.Sam Youssef Ph.D.... @drhossamsamy65 ۶۹۳,۸۸۸ دنبال‌کننده ۴,۶۷۴ دنبال‌شونده لكى انسى مشاهد مسرحية "حلب البقر" لبطلها ترامب اليوم فى السعودية، احتجت ان اشاهد هذا الفيلم لأذكر نفسى بأبطال و رجال هذه الامة الذين نفتقدهم فى زمن انعدمت فيه الرجولة، رحمة الله على الشهيد البطل يحيى السنوار ... ۷۰,۰۹۲ ۹۴۲ ۴,۱۱۰	۱ ۳

تحلیل آماری

تحلیل خط زمانی

تحلیل سیر زمانی انتشار محتوای موضوع

تحلیل آماری کاربران و پست‌ها

آمار و ارقام مربوط به پست‌ها و کاربران موضوع

تحلیل هشتگ‌ها و سوگیری آنان

مهمترین‌های شکل گرفته و رویکرد آنان

تحلیل‌های آماری دیگر

مهمترین پلتفرم‌ها، حساسیت محتوا و...

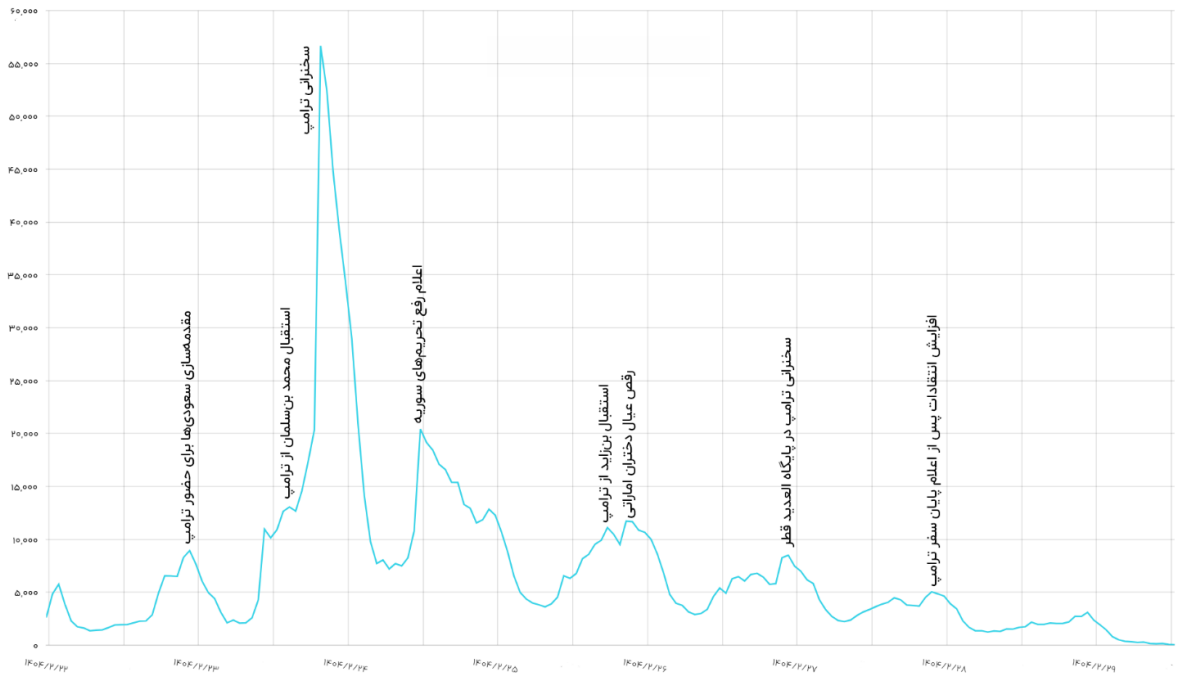
تحلیل آماری و کمی

این بخش گزارش به تحلیل کمی و کیفی محتوای مرتبط با موضوع گزارش اختصاص دارد و نمودارهای ارائه‌شده به شناخت دقیق‌تر کمک می‌کنند. با استفاده از روش آمیخته، که ترکیبی از پژوهش‌های کمی و کیفی است، محتوای شبکه‌های اجتماعی بررسی می‌شود. در این روش، فرضیه‌ها همزمان با استفاده از آمار و تحلیل‌های کیفی مورد ارزیابی قرار می‌گیرند. در ادامه پس از بررسی خلاصه مدیریتی و بررسی مبسوط آماری موضوع پرداخته خواهد شد.

خلاصه مدیریتی: تحلیل داده‌های مرتبط با سفر ترامپ به عربستان، امارات و قطر در شبکه اجتماعی ایکس نشان می‌دهد که این رویداد با تولید بیش از ۱ میلیون توییت، واکنش گسترده کاربران عرب‌زبان را برانگیخته است. قله‌های انتشار محتوا با استقبال رسمی محمد بن‌سلمان، سخنرانی‌های او و اعلام لغو تحریم‌های سوریه همراه بوده و کاهش تدریجی فعالیت، با افت حضور ربات‌های سعودی همزمان شده است. حدود ۲۶۱ هزار کاربر منحصربه‌فرد به این موضوع واکنش نشان داده‌اند و بخش قابل‌توجهی از محتوا ری‌پست بوده و از طریق پلتفرم‌های غیررسمی منتشر شده که فرضیه فعالیت شبکه‌های رباتیک را تقویت می‌کند. غالب محتوای تولیدشده متنی بوده و هشتگ‌ها در سه خوشه تبلیغاتی، خبری و سیاسی-انتقادی توزیع شده‌اند که نشان‌دهنده رقابت روایی میان جریان رسمی سعودی و منتقدان منطقه‌ای آن در فضای ایکس است.

۱- نمودار روند زمانی تولید و انتشار محتوا

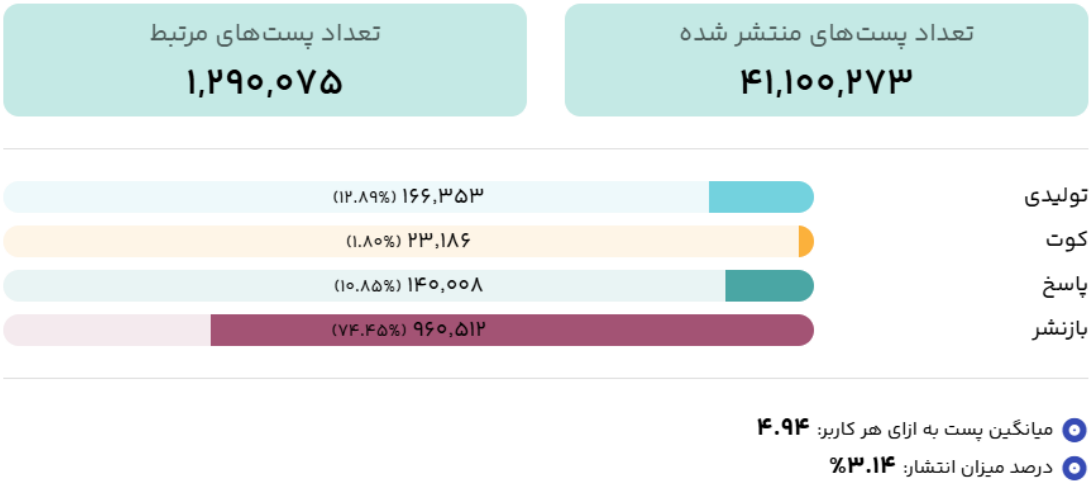
در نمودار زیر، قله‌های تولید و انتشار محتوا و همچنین سیگنال‌های ضعیف شکل‌دهنده به این قله‌ها قابل مشاهده هستند. بررسی روند تولید و انتشار محتوا می‌تواند باعث شناسایی تاثیرگذارترین پدیده‌ها بر میزان اهتمام کاربران نسبت به موضوع گزارش شود.

مطابق نمودار بالا، رویدادهایی نظیر استقبال محمد بن‌سلمان، سخنرانی وِی در سعودی و اعلام رفع تحریم‌های اعمال شده علیه سوریه در افزایش فراوانی تولید و انتشار محتوا تاثیری ویژه داشته است. در ادامه سفر ترامپ به منطقه (امارات و قطر)، روند تولید محتوا کاهش داشته است. یکی از اصلی‌ترین دلایل روند نزولی فراوانی محتوا، کاهش حضور ربات‌های سعودی است.

۲- آمار کلی پست‌ها

در نمودار ارائه شده در این بخش، فراوانی توییت‌های خزش شده و مرتبط با موضوع گزارش قابل مشاهده است.

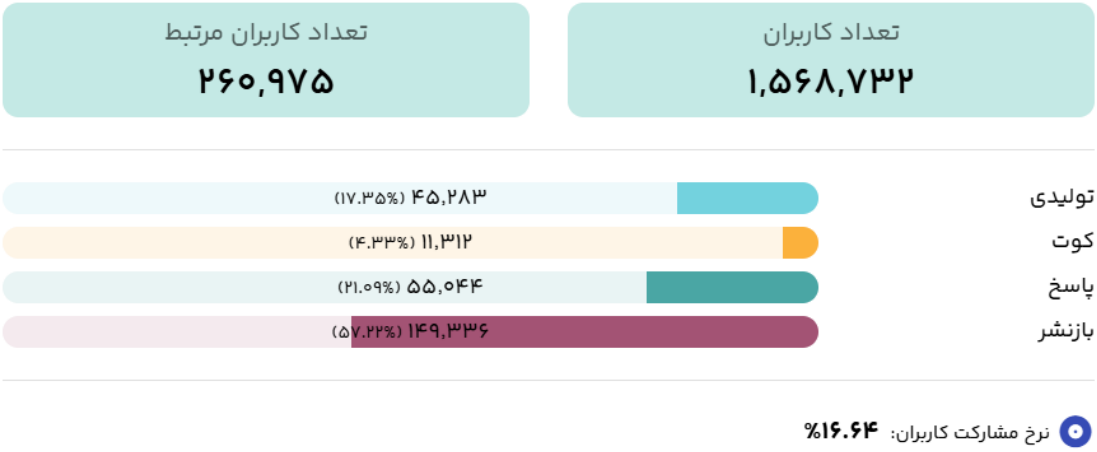

- **فراوانی کل توییت‌ها:** مطابق تصویر بالا، حدود ۴۱ میلیون و ۱۰۰ هزار توییت منحصر به‌فرد در بازه گزارش توسط سامانه مهتا، جمع‌آوری، پردازش و تحلیل شده است.
- **توییت‌های مرتبط و حاوی جستار:** توییت‌های مرتبط با موضوع گزارش در بازه مورد بررسی به حدود ۱۳۵ هزار توییت می‌رسد. این توییت‌ها حاوی کلمات کلیدی است که در گام نخست شناسایی و یادداشت شد.
- **انواع توییت تولید و منتشر شده:** مطابق جدول روبرو، از مجموع توییت‌های مرتبط با موضوع گزارش، ۷۴/۴۵ درصد را بازنشر، ۱۰/۸۵ درصد را ریپلای (پاسخ) و جمعا حدود ۱۳ درصد را محتوای تولیدی و نقل‌قول (کوت) تشکیل می‌دهد. باتوجه به آمار ارائه شده در مورد انواع توییت می‌توان اینگونه برداشت کرد که کاربران در موضوع گزارش، از راهبران افکار عمومی و خبرگزاری‌های فعال در این زمینه، اثرپذیری داشته‌اند. این آمار، فرضیه فعالیت رباتیک را به‌وجود می‌آورد. ضمن بررسی‌های انجام شده در تحلیل شبکه و تحلیل عملکرد و زیستِ کاربران تصادفی، این فرضیه به‌اثبات گرایید. عموم این فعالیت رباتیک از مبداء سعودی انجام می‌گیرد.

ردیف	نوع توییت	فراوانی (تعداد)	نسبت (درصد)
۱	بازنشر (ری‌پست)	۹۶۰,۵۱۲	۷۴.۴۵
۲	نقل‌قول (کوت)	۲۳,۱۸۶	۱.۸۰
۳	تولیدی	۱۶۶,۳۵۳	۱۲.۸۹
۴	پاسخ (ریپلای)	۱۴۰,۰۰۸	۱۰.۸۵

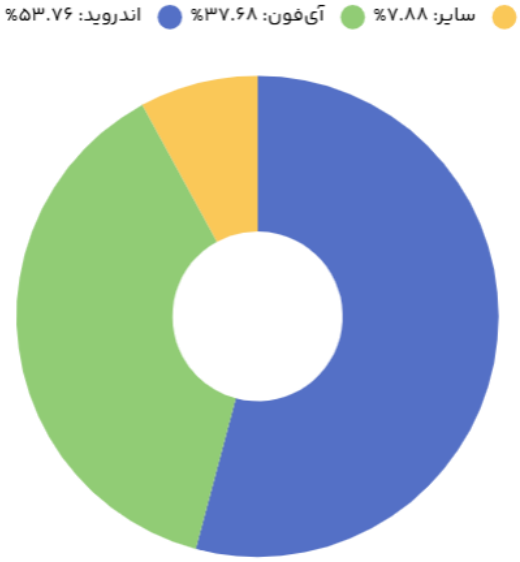
۳- آمار کلی کاربران

در ادامه، آمار کلی کاربرانی که محتوای تولید شده توسط ایشان جمع‌آوری شده است قابل مشاهده است. کاربرانی که محتوای مرتبط با موضـوع گزارش تولید و منتشـر کرده‌اند، به‌صـورت جداگانه مورد بررسـی قرار گرفته‌اند. نمودار زیر براساس فراوانی کاربران برخوردار از شناسه منحصر به‌فرد ترسیم شده است.

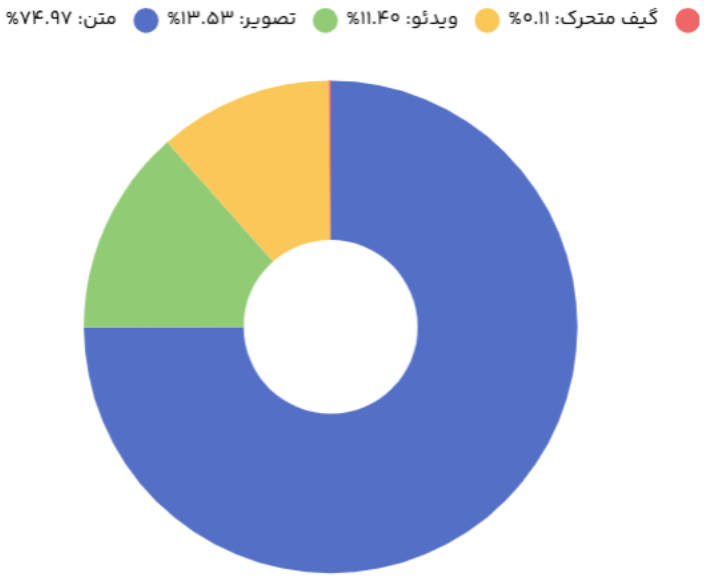
- **فراوانی کلی حساب‌های کاربری:** در بازه گزارش، محتوای تولید و منتشرشده توسط حدود ۱ میلیون و ۵۶۸ هزار کاربر منحصر به‌فرد عرب‌زبان در بستر ایکس مورد بررسی قرار گرفته است.
- **حساب‌های کاربری مرتبط با موضوع گزارش:** از مجموع شمار کاربر بررسی شده که فراوانی قابل توجهی به‌شمار می‌آید، حدود ۲۶۰ هزار حساب منحصر به‌فرد محتوای مرتبط با موضوع گزارش تولید و منتشر کرده‌اند. از این رو نرخ مشارکت کاربران، ۱۶/۶۴ درصد برآورد شده است. این موضوع نشان‌دهنده اهتمام جدی کاربران فعال در بستر ایکس عربی نسبت به موضوع گزارش است.

۴- پلتفرم مورد استفاده کاربران

در نمودار روبرو، پلتفرم‌های مورد استفاده کاربران مورد بررسی و تحلیل قرار گرفته است. این نمودار با در نظر گرفتن شاخصه فراوانی (تعداد) محتوا ترسیم شده است. ترسیم این نمودار می‌تواند منجر به شکل‌گیری فرضیاتی نظیر فعالیت رباتیک جهت حمایت یا تضعیف پایگاه اجتماعی موضوع گزارش منجر شود. مطابق نمودار فوق، حدود ۵۴ درصد کاربران از پلتفرم اندروید برای تولید و انتشار محتوا بهره گرفته‌اند. این نکته نشان از تعامل بالای کاربرانِ حقیقی (غیر ربات) با موضوع گزارش دارد. در مرتبه بعدی، حدود ۳۷/۶۸ درصد کاربران از پلتفرم آی‌فون و آی‌پد برای انتشار محتوای خود استفاده نموده‌اند. استفاده از سایر بسترها (ThirdParty) نسبت قابل توجه ۷/۸۸ درصد را نشان می‌دهد. این امر فرضیه فعالیت رباتیک را ایجاد می‌کند. ضمن بررسی‌های صورت‌گرفته در بخش تحلیل گراف، این فرضیه به‌اثبات گرایید.

۵- برخورداری از مدیا

در نمودار روبه‌رو، محتوای تولید و منتشر شده در ارتباط با موضوع گزارش از حیث برخورداری یا عدم برخورداری از مدیا مورد بررسی قرار گرفته است. ترسیم این نمودار می‌تواند به شناسایی ذائقه کاربران در ارتباط با موضوع گزارش کمک کند. مطابق این نمودار، ۷۴/۹۷ درصد محتوای تولید و منتشرشده را محتوای متنی تشکیل می‌دهد. غلبه محتوای متنی نسبت به محتوای حاوی مدیا می‌تواند ناشی از دلایلی نظیر ماهیت متن‌محور ایکس و موضوع گزارش باشد. پربازدیدترین مدیای جمع‌آوری شده در ارتباط با موضوع گزارش شامل تصاویری از ترامپ، محمد بن‌سلمان و برخی کاریکاتورهای منتقدانه نسبت به حضور ترامپ در کشورهای حاشیه خلیج فارس است.

۶- ابرهشتگ‌های برتر

در نمودار زیر که براساس فراوانی ترسیم شده است، پرتکرارترین هشتگ‌های مورد استفاده کاربران در موضوع گزارش قابل مشاهده است. گفتنی است که اندازه هشتگ با فراوانی استفاده از آن توسط کاربران، رابطه مستقیم دارد. ترسیم این نمودار می‌تواند به شناسایی اصلی‌ترین مطالبات یا محورهای اظهارنظر در مورد موضوع گزارش بینجامد.

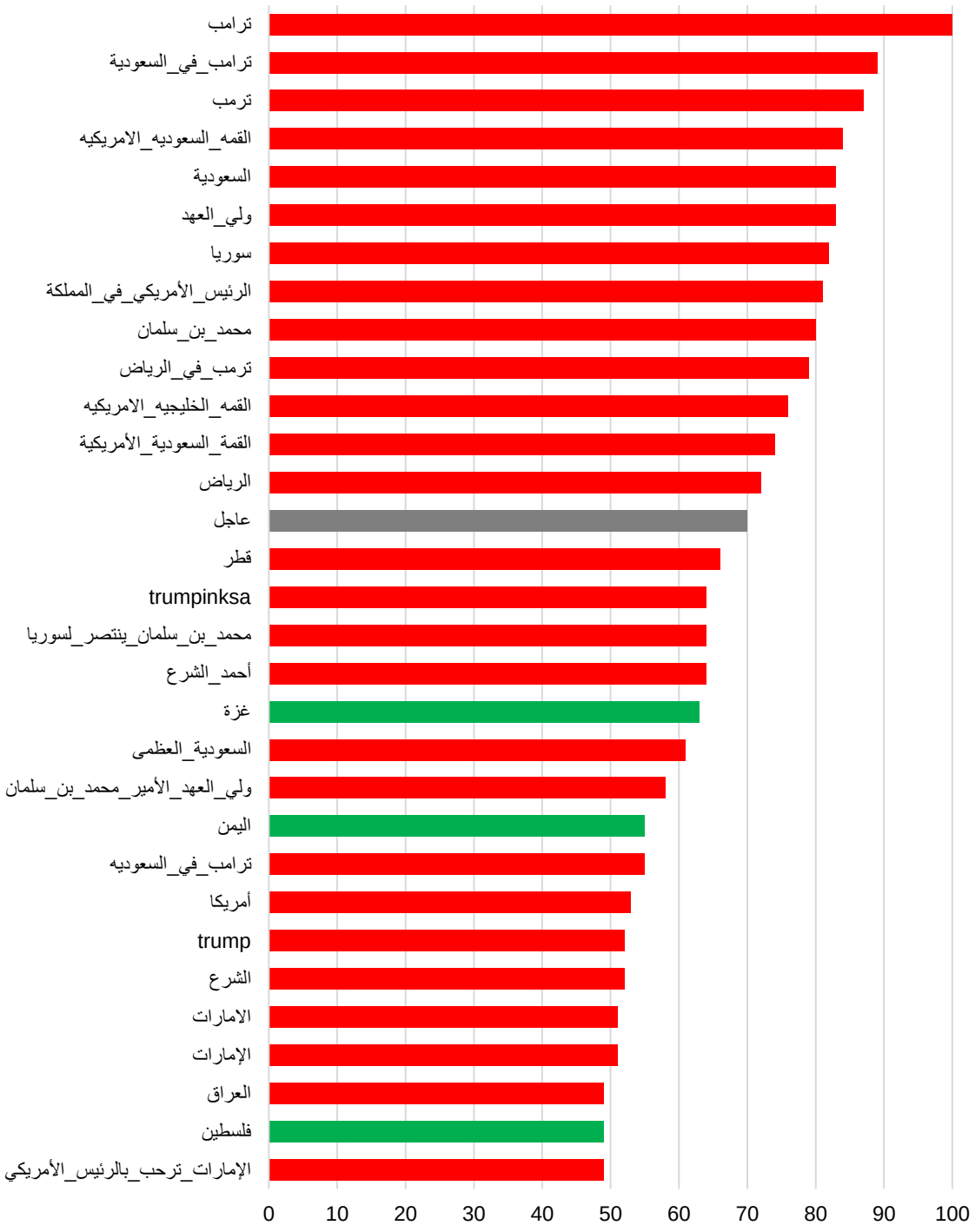
در تحلیل هشتگ‌های پرتکرار مرتبط با سفر ترامپ به عربستان، امارات و قطر در شبکه اجتماعی ایکس، می‌توان نخست به خوشه غالب تبلیغاتی-رسمی اشاره کرد که توسط کاربران سعودی و رسانه‌های نزدیک به دولت برجسته شده است. هشتگ‌هایی مانند ترامب_في_السعودية، محمد_بن_سلمان، ولي_العهد، القمه_السعوديه_الامريكيه و السعودية_العظمى به شکلی هماهنگ بر نمایش قدرت، میزبانی رسمی، نقش راهبردی عربستان در منطقه و رابطه صمیمی بن‌سلمان و ترامپ تمرکز دارند. این خوشه با هدف تثبیت رهبری سعودی و تصویرسازی مثبت از این سفر در افکار عمومی منطقه‌ای و بین‌المللی شکل گرفته است.

خوشه دوم به فضای پوششی و ژورنالیستی اختصاص دارد و شامل هشتگ‌هایی چون الرئيس_الأمريكي_في_المملكة، trumpinksa، trump، عاجل و الرياض است. این دسته از هشتگ‌ها عمدتاً توسط حساب‌های خبری، خبرگزاری‌ها و رسانه‌های منطقه‌ای استفاده شده‌اند و به نوعی وظیفه اطلاع‌رسانی فوری و بازتاب رسمی سفر را بر عهده داشته‌اند. تکرار بالای این هشتگ‌ها نشان‌دهنده مدیریت رسانه‌ای دقیق و اولویت دادن به جریان‌سازی در بستر ایکس است.

خوشه سوم به محورهای سیاسی و انتقادی مرتبط است. هشتگ‌هایی مانند سوریا، أحمد_الشرع، محمد_بن_سلمان_ينتصر_لسوريا، قطر ،الیمن، فلسطین و غزة در کنار هشتگ‌های رسمی، نشان‌دهنده پیوند این سفر با پرونده‌های حساس منطقه‌ای هستند. برخی از این هشتگ‌ها بازتاب‌دهنده تلاش سعودی‌ها برای استفاده از سفر ترامپ در جهت تقویت ابتکارهای خود در قبال سوریه یا یمن هستند، در حالی که دیگران ابزار گروه‌های منتقد برای برجسته‌سازی تضادها و بحران‌های موجود در روابط آمریکا با محور مقاومت به شمار می‌روند.

۷- رویکرد هشتگ‌های پرکاربرد

در این بخش از گزارش، رویکرد هشتگ‌های پرکاربرد مشخص شده است. در نمودار زیر، هشتگ‌هایی که با رنگ قرمز مشخص شده‌اند، غالبا توسط جبهه معارض و غیرهمسو و هشتگ‌های سبز توسط حامیان و جبهه همسو استفاده شده‌اند. هشتگ‌های خنثی یا مورد استفاده دو جبهه نیز با رنگ خاکستری مشخص شده‌اند.

تحلیل هوش مصنوعی

تحلیل احساسات و هیجانات

بررسی فضای کلی و خط زمانی مرتبط با آن

تحلیل مهمترین اسامی و رویکرد نسبت به آنان

بررسی مهمترین اشخاص، سازمان‌ها و... در موضوع

طبقه‌بندی هوشمند محتوا

براساس موضوع، لهجه، کنش گفتاری و...

تحلیل هوشمند کاربران

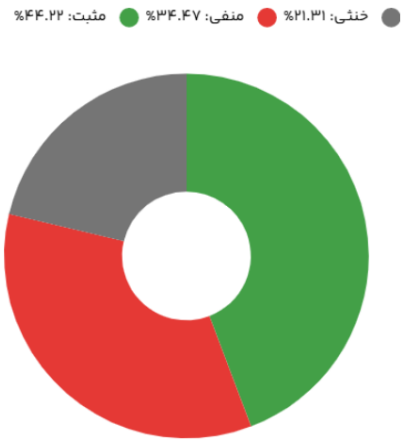
سن، جنسیت، تحصیلات و... کاربران

تحلیل هوش مصنوعی

در سامانه مهتا، با استفاده از ظرفیت هوش مصنوعی و فرایند آموزش ماشین، محتوای مرتبط با موضوع گزارش، با سرعتی بسیار بالا، قابل تحلیل است. توانمندی این سامانه در تحلیل هوشمند محتوا، حاصل کدگذاری دستی محتوا در مقیاس و فراوانی بالا توسط زبان‌شناسان مسلط به لهجه‌های مختلف زبان عربی است. در ادامه، نمودارهای ترسیم شده با استفاده از این ظرفیت کم‌نظیر قابل مشاهده است.

خلاصه مدیریتی: تحلیل محتوای سفر ترامپ به عربستان، امارات و قطر با استفاده از هوش مصنوعی «مهتا» نشان می‌دهد که این رویداد در بستر ایکس بازتابی بسیار گسترده داشته است. محور اصلی محتوا، سیاسی بوده و تمرکز بر نقش محمد بن‌سلمان، روابط با آمریکا و پرونده سوریه داشته است. تحلیل احساسات نشان می‌دهد که محتوای مثبت با ۴۴٪ سهم، به دلیل حضور پررنگ کاربران سعودی غالب بوده، در حالی‌که محتوای منفی (۳۴٪) هم عربستان و هم محور مقاومت را هدف نقد قرار داده است. تنها ۳٪ از محتوا غیراخلاقی بوده که بیشتر از سوی مخالفان سعودی منتشر شده است. همچنین، موجودیت‌هایی مانند «ترامب»، «بن‌سلمان»، «سعودی»، «سوریه» و «ایران» بیشترین فراوانی را داشته‌اند و نشان می‌دهند این سفر به بستری برای تقابل روایی، صف‌بندی سیاسی و بازتعریف جایگاه بازیگران منطقه‌ای در ایکس عربی تبدیل شده است.

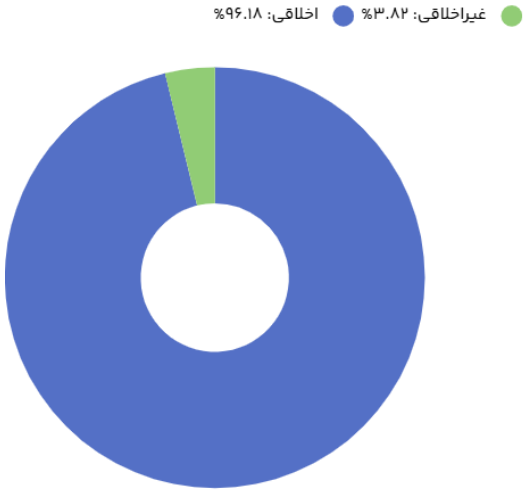
۱- تحلیل احساسات[1]

تحلیل احساسات با هوش مصنوعی به فرآیند ارزیابی و دسته‌بندی احساسات بیان‌شده در متن‌های مختلف، مانند پست‌های شبکه‌های اجتماعی، اشاره دارد. این تحلیل‌ها با استفاده از مدل‌های پردازش زبان طبیعی (NLP) انجام می‌شوند و هوش مصنوعی قادر است احساسات کاربران را به دسته‌هایی مانند مثبت، منفی یا خنثی تقسیم کند. این روش به تحلیلگران کمک می‌کند تا نگرش عمومی و واکنش‌های احساسی افراد را نسبت به موضوعات خاص شناسایی و ارزیابی کنند. نمودار احساسات مرتبط با محتوای سفر ترامپ به کشورهای حاشیه خلیج‌فارس نشان می‌دهد که محتوای مثبت با ۴۴.۲۲٪ سهم، بر سایر لایه‌های احساسی غلبه دارد. این وضعیت تا حد زیادی ناشی از فعالیت گسترده و هماهنگ کاربران سعودی، اینفلوئنسرها و رسانه‌های نزدیک به دولت عربستان است که تلاش کرده‌اند چهره‌ای مقتدر، آینده‌نگر و موفق از محمد بن‌سلمان و سیاست خارجی سعودی ارائه دهند. مضامینی چون تمجید از روابط شخصی بن‌سلمان با ترامپ، نقش فعال سعودی در پرونده سوریه و بازنمایی عربستان به‌عنوان شریک نخست آمریکا در منطقه، محتوای غالب این بخش را شکل می‌دهد. در مقابل، محتوای منفی با سهم ۳۴.۴۷٪، گرچه در اقلیت نسبی است، اما چندلایه و متنوع است. بخشی از این محتوا به‌صورت انتقادی نسبت به سعودی و بن‌سلمان تولید شده و بر مسائلی همچون وابستگی به آمریکا، تحقیر سیاسی، تجمل‌گرایی و بی‌توجهی به آرمان فلسطین تمرکز دارد. اما بخش دیگری از محتوای منفی، متوجه سیاست خارجی جمهوری اسلامی، محور مقاومت و حتی یمن است؛ از جمله انتقاد از انزوای دیپلماتیک یمن، ناکارآمدی محور مقاومت در تعامل با سایر کشورهای منطقه، یا تصویرسازی از ایران به‌عنوان عامل بی‌ثباتی در برابر نظم مطلوب سعودی-آمریکایی. در نهایت، محتوای خنثی با ۲۱.۳۱٪، عمدتاً شامل بازنشر اخبار، بیانیه‌ها، یا توییت‌هایی با لحن خبری و بی‌طرف است که نه در جهت‌گیری تبلیغاتی مشارکت می‌کند و نه در منازعه سیاسی فعال است. این دسته از محتوا بیشتر توسط رسانه‌ها، حساب‌های رسمی یا کاربران ناظر تولید شده است.

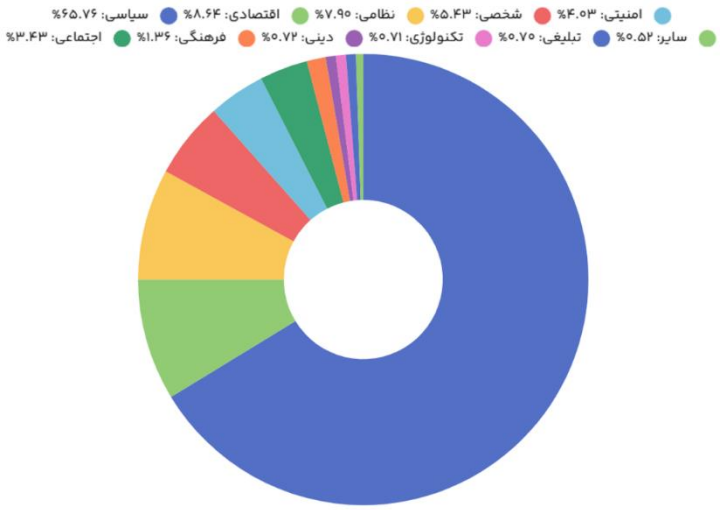
[1] Sentiment Analysis

۲- بررسی محتوا از حیث اخلاقی

نمودار روبرو، نشان‌دهنده نسبت محتوای اخلاقی و غیراخلاقی است. محتوای غیراخلاقی با استفاده از ظرفیت هوش مصنوعی و کدگذاری الفاظ و کلمات رکیک و غیرمودبانه قابل شناسایی هستند. همانطور که در تصویر روبرو قابل مشاهده است، اکثریت قریب به‌اتفاق محتوا از ضوابط و چهارچوب‌های اخلاقی تبعیت می‌کند و تنها ۳/۸۲ درصد محتوا غیراخلاقی است. این نکته نشان از اهتمام کاربران نسبت به تولید محتوای اخلاقی جهت دیده شدن و تاثیرگذاری بیشتر دارد. غالب این محتوای غیراخلاقی توسط منتقدان سیاست خارجی سعودی منتشر شده است. ایشان بن‌سلمان را البقرة الحلوب (گاو شیرده) می‌نامند.

۳- دسته‌بندی موضوعی محتوا

دسته‌بندی موضوعی محتوای مرتبط با سفر ترامپ به کشورهای حاشیه خلیج‌فارس نشان می‌دهد که این رویداد بیش از هر چیز، ماهیّت سیاسی داشته است. با سهم ۶۵.۷۶٪، محتوای سیاسی بیشترین فراوانی را شکل می‌دهد و شامل محورهایی مانند روابط دوجانبه، جایگاه سعودی در نظم منطقه‌ای، موضع‌گیری‌های مربوط به سوریه و ایران، و نقش بن‌سلمان در تصمیم‌سازی‌های بین‌المللی بوده است. پس از آن، محتوای اقتصادی (۸.۶۴٪) و نظامی (۷.۹٪) در رتبه‌های بعدی قرار دارند. مضامین اقتصادی عمدتاً حول توافقات سرمایه‌گذاری، شراکت‌های تجاری و حضور شرکت‌های بزرگ در عربستان متمرکز بود. مضامین نظامی نیز به روابط دفاعی، خریدهای تسلیحاتی و گفت‌وگوهای امنیتی میان آمریکا و کشورهای میزبان مربوط می‌شد. سایر دسته‌ها مانند شخصی (۵.۴۳٪) شامل شوخی‌های کاربران درباره روابط صمیمی ترامپ و بن‌سلمان، و امنیتی (۴.۰۳٪) شامل نگرانی‌ها یا تمهیدات امنیتی مراسم بود. بخش کوچکی از محتوا به موضوعات اجتماعی، فرهنگی و مذهبی اشاره داشت. محتوای تکنولوژیک (۰.۷۱٪) نیز به‌طور خاص مربوط به رونمایی‌ها و نمایش فناوری‌های نوین در امارات بود که در حاشیه سفر ترامپ بازتاب یافت. سهم تبلیغات و محتوای متفرقه بسیار محدود و حاشیه‌ای بوده است.

۴- ابر موجودیت‌های نامدار

در نمودار زیر، موجودیت‌های مورد بحث و تبادل نظر توسط کاربران قابل مشاهده است. موجودیت‌ها معمولاً مابه‌ازای خارجی دارند. اندازه کلمات در نمودار زیر با فراوانی استفاده از آن‌ها توسط کاربران، رابطه مستقیم دارد.

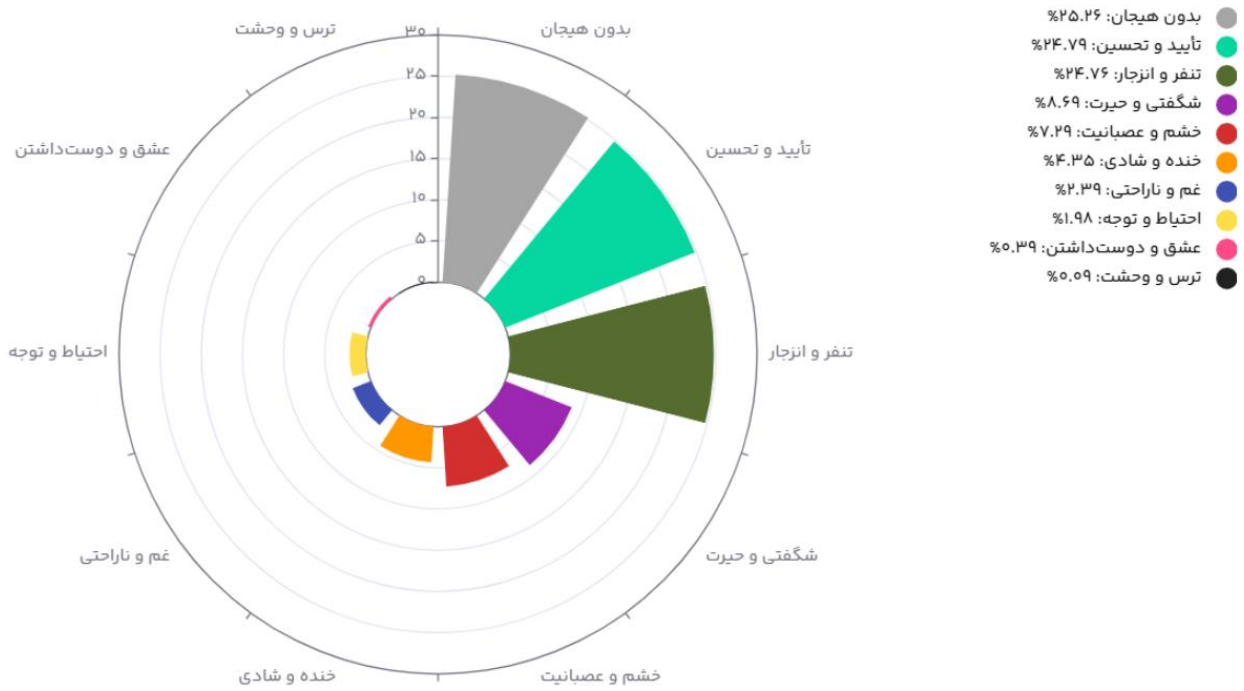
تحلیل ابر موجودیت‌های نامدار (NER) مرتبط با سفر ترامپ به کشورهای حاشیه خلیج‌فارس نشان می‌دهد که این رویداد پیرامون چند بازیگر کلیدی و محورهای جغرافیایی و سیاسی خاص متمرکز بوده است. نام «ترامپ» و گونه‌های مختلف نگارشی آن (ترمب، دونالد ترامب، دونالد ترمب، الرئيس الأميركي) در صدر فراوانی قرار دارند که نشان‌دهنده محوریت نقش او در روایت‌های تولیدشده است. در کنار او، «محمد بن سلمان» و «ولي العهد السعودي» نیز از پرتکرارترین شخصیت‌ها هستند که در بیشتر مضامین مثبت و تبلیغاتی حضور دارند.

در سطح جغرافیایی، موجودیت‌هایی مانند «السعودية»، «الرياض»، «الامارات»، «قطر»، «الخليج» و «المملكة» به‌طور مکرر ظاهر شده‌اند که تمرکز مکانی سفر را به‌خوبی بازتاب می‌دهند. همچنین تکرار موجودیت‌هایی چون «سوريا»، «اليمن»، «ايران»، «غزة»، «فلسطين»، و «اسرائيل» نشان می‌دهد که بازتاب‌ها فقط محدود به مقصد سفر نبوده، بلکه به شکل‌گیری پیوند با پرونده‌های منطقه‌ای حساس نیز انجامیده است.

در نهایت، حضور موجودیت‌هایی نظیر «القمة السعودية الأمريكية»، «القمه الخليجية الامريكية»، «الشرق الاوسط»، «العرب» و «الولايات المتحدة» بیانگر آن است که این سفر به‌عنوان رویدادی فراتر از یک دیدار دوجانبه دیده شده و در گفتمان کاربران، با نظم منطقه‌ای، اتحادهای جدید، و وزن‌کشی سیاسی عربی-آمریکایی گره خورده است. این پراکندگی و هم‌پوشانی در موجودیت‌ها، به‌وضوح نشان می‌دهد که سفر ترامپ نه‌فقط یک رخداد دیپلماتیک، بلکه محرکی برای بازتعریف موقعیت بازیگران منطقه‌ای در معادلات خاورمیانه بوده است.

۵- تحلیل هیجانات کاربران

در نمودار زیر، هیجانات کاربران به‌هنگام تولید و انتشار محتوا قابل مشاهده است. این نمودار نیز با استفاده از ظرفیت هوش مصنوعی در ۱۰ عنوان مختلف ترسیم و ارائه شده است.

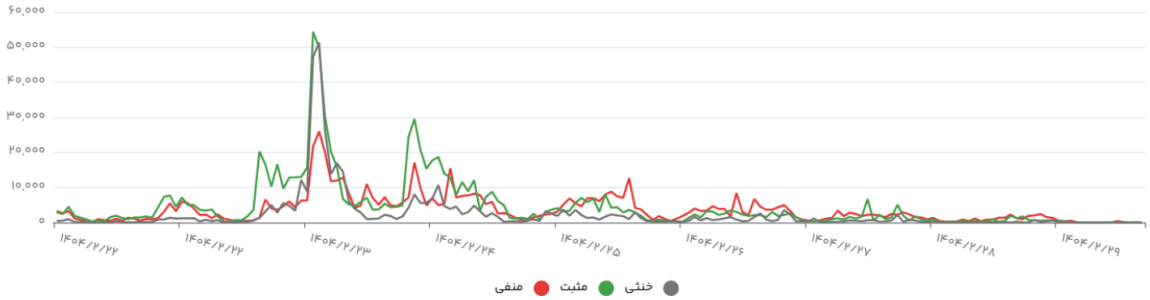
تحلیل هیجانات کاربران در ارتباط با سفر ترامپ به کشورهای حاشیه خلیج‌فارس نشان می‌دهد که این رویداد بیش از آنکه صرفاً خبری یا تحلیلی باشد، فضای عاطفی شدیدی را نیز در میان کاربران برانگیخته است. هرچند ٪۲۵.۲۶ از محتوا بدون هیجان و عمدتاً شامل اخبار و اطلاع‌رسانی رسمی است، اما بیش از ٪۷۰ از محتوای دیگر حاوی هیجان‌های مشخص است که بازتاب‌دهنده اهمیت این سفر در میان افکار عمومی عرب‌زبان است.

بالاترین سهم هیجانی بعد از بخش خنثی، مربوط به تأیید (٪۲۴.۷۹) و تنفر (٪۲۴.۷۶) است که تعادلی قابل‌تأمل ایجاد کرده‌اند. محتوای تأییدی عمدتاً در ستایش محمد بن‌سلمان و قدرت‌نمایی سعودی تولید شده، در حالی‌که محتوای تنفرآمیز به دو جهت حمله کرده است: بخشی نسبت به سیاست‌های سعودی در تعامل با ترامپ و آمریکا، و بخشی دیگر علیه منتقدان سعودی که با ادبیات تند مواجه شده‌اند.

هیجان شگفتی (٪۸.۶۹) نیز به‌ویژه در توصیف جلوه‌های تجملاتی مراسم استقبال و حضور چهره‌های بین‌المللی در کنار ترامپ بازتاب یافته است. در سوی دیگر، خشم (٪۷.۲۹) و غم (٪۲.۳۹) به‌ویژه در واکنش به هم‌زمانی سفر ترامپ با کشتار مردم غزه دیده می‌شود و بیشتر در میان کاربران همسو با محور مقاومت مطرح شده است. هیجان‌های مثبت‌تر مانند شادی (٪۴.۳۵) و عشق (٪۰.۳۹) سهم اندکی دارند و به‌صورت نمادین در حمایت از بن‌سلمان و فضای ملی‌گرایانه دیده شده‌اند. هیجان‌هایی مانند احتیاط (٪۱.۹۸) و ترس (٪۰.۰۹) نیز بسیار محدودند و بیشتر در لحن تحلیلگران یا کاربران محافظه‌کار نمود داشته‌اند.

۶- خط زمانی احساسات

در نمودار خط زمانی زیر، نسبت احساسات مثبت و منفی محتوای تولید و منتشرشده در بازه زمانی گزارش قابل مشاهده است. این نمودار می‌تواند به درک روند تولید و انتشار محتوای مثبت یا منفی نسبت به موضوع گزارش کمک کند.

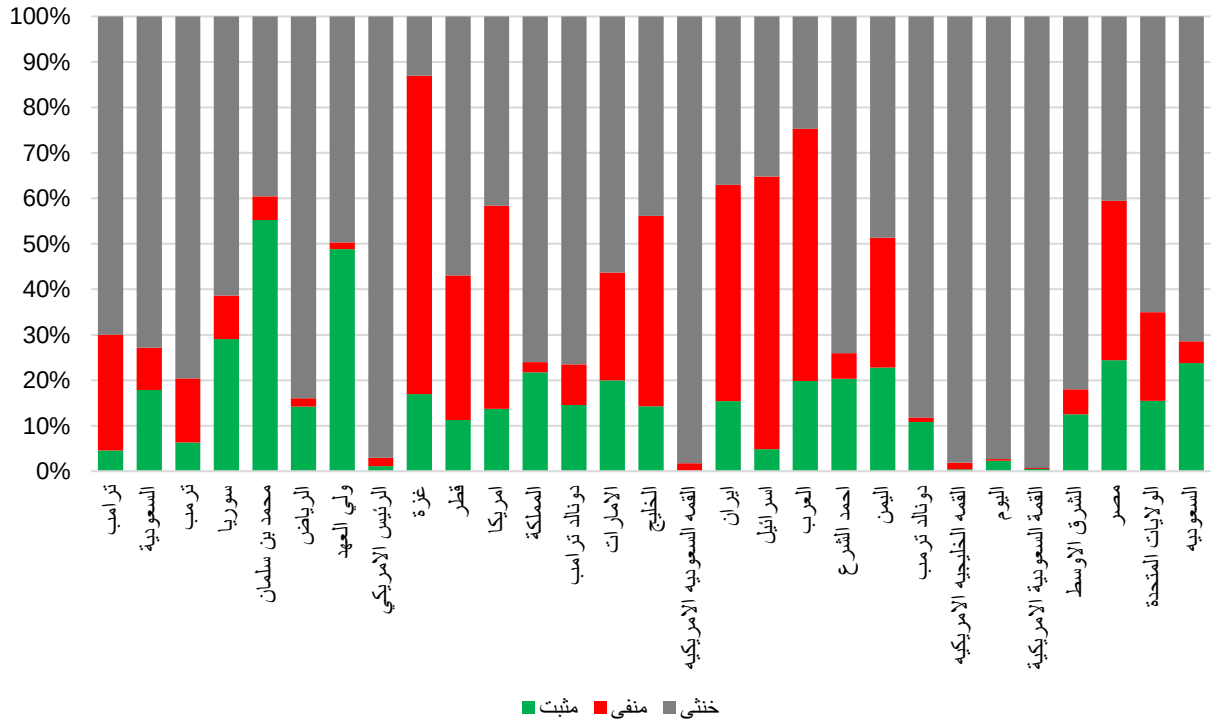
نمودار احساسات در بستر زمان نشان می‌دهد که واکنش کاربران به سفر ترامپ به کشورهای حاشیه خلیج‌فارس عمدتاً مثبت بوده و این رویکرد در مقاطع مختلف سفر شدت و ضعف یافته است. در بخش اول سفر و به‌ویژه هنگام ورود ترامپ به عربستان، موجی از محتوای مثبت منتشر شده که به‌وضوح از سایر بخش‌های نمودار پیشی گرفته و نشان‌دهنده هماهنگی گسترده کاربران سعودی در ستایش از محمد بن‌سلمان و نمایش قدرت میزبانی است.

در ادامه و هم‌زمان با سفر ترامپ به امارات، همچنان محتوای مثبت در سطح بالاتری نسبت به سایر احساسات باقی مانده است. این دوره نیز با مضامینی چون احترام متقابل، قراردادهای اقتصادی و نمایش جلوه‌های فرهنگی همراه بوده و سبب استمرار هیجان مثبت شده است.

با ورود ترامپ به قطر و خصوصاً هنگام سخنرانی در پایگاه العدید، محتوای منفی افزایش یافته و از محتوای مثبت پیشی می‌گیرد. این تغییر لحن عمدتاً ناشی از حساسیت‌های کاربران منتقد نسبت به حضور نظامی آمریکا در منطقه و پیام‌های سیاسی ترامپ در این پایگاه بوده است. پس از این مقطع، نمودار وارد فاز نزولی می‌شود و روند انتشار احساسات به‌تدریج به ثبات می‌رسد. این آرامش نسبی، نشان‌دهنده پایان فضای هیجانی و بازگشت کاربران به وضعیت عادی در شبکه اجتماعی است.

۷- رویکرد محتوا نسبت به موجودیت‌ها نامدار

نمودار زیر نشان‌دهنده رویکرد محتوای بررسی شده نسبت به موجودیت‌های برتر می‌باشد. موجودیت‌ها مابه‌ازای خارجی دارند و شامل مواردی از جمله، افراد، سازمان‌ها، رویدادهای مهم، مناصب، شهرها و کشورها هستند.

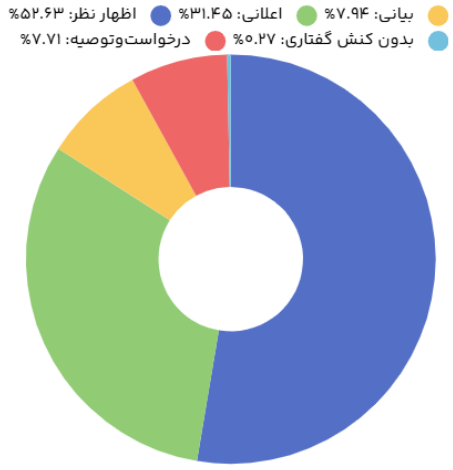

تحلیل ابر موجودیت‌های نامدار (NER) مرتبط با سفر ترامپ به کشورهای حاشیه خلیج‌فارس نشان می‌دهد که این رویداد پیرامون چند بازیگر کلیدی و محورهای جغرافیایی و سیاسی خاص متمرکز بوده است. نام «ترامب» و گونه‌های مختلف نگارشی آن (ترمب، دونالد ترامب، دونالد ترمب، الرئيس الأميركي) در صدر فراوانی قرار دارند که نشان‌دهنده محوریت نقش او در روایت‌های تولیدشده است. در کنار او، «محمد بن سلمان» و «ولي العهد السعودي» نیز از پرتکرارترین شخصیت‌ها هستند که در بیشتر مضامین مثبت و تبلیغاتی حضور دارند، به‌ویژه در ارتباط با نقش او در تصمیم لغو تحریم‌های سوریه.

در سطح جغرافیایی، موجودیت‌هایی مانند «السعودية»، «الرياض»، «الامارات»، «قطر»، «الخليج» و «المملكة» به‌طور مکرر ظاهر شده‌اند که تمرکز مکانی سفر را به‌خوبی بازتاب می‌دهند. همچنین تکرار موجودیت‌هایی چون «سوریا»، «الیمن»، «ایران»، «غزة»، «فلسطین»، و «اسرائیل» نشان می‌دهد که بازتاب‌ها فقط محدود به مقصد سفر نبوده، بلکه به شکل‌گیری پیوند با پرونده‌های منطقه‌ای حساس نیز انجامیده است.

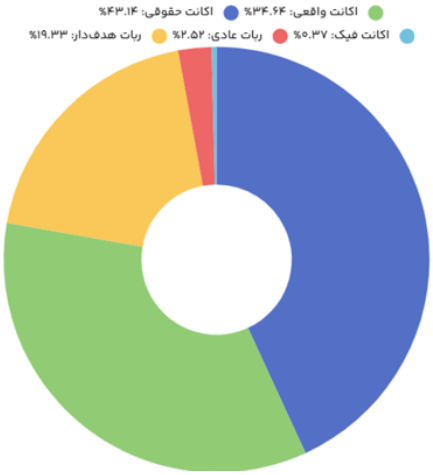
در نهایت، حضور موجودیت‌هایی نظیر «القمة السعودية الأمريكية»، «القمه الخليجية الامريكية»، «الشرق الاوسط»، «العرب» و «الولایات المتحدة» بیانگر آن است که این سفر به‌عنوان رویدادی فراتر از یک دیدار دوجانبه دیده شده و در گفتمان کاربران، با نظم منطقه‌ای، اتحادهای جدید، و وزن‌کشی سیاسی عربی-آمریکایی گره خورده است. این پراکندگی و هم‌پوشانی در موجودیت‌ها، به‌وضوح نشان می‌دهد که سفر ترامپ نه‌فقط یک رخداد دیپلماتیک، بلکه محرکی برای بازتعریف موقعیت بازیگران منطقه‌ای در معادلات خاورمیانه بوده است.

۸- کنش‌گفتاری محتوای تولید و منتشرشده

در نمودار روبرو، کنش گفتاری محتوای تولید و منتشر شده در ارتباط با موضوع گزارش بررسی شده است. در این نمودار، با در نظر گرفتنِ شاخصه‌هایی از جمله سیاق، هیئت یا افعال امر، علائم نگارشی و... کنش گفتاری محتوای تولید شده توسط کاربران مورد تحلیل قرار گرفته است. مطابق این نمودار، ۵۲/۶۳ درصد محتوا کنش‌گفتاری اظهار نظر دارد. این موضوع نشان‌دهنده جمعبندی نهایی شمار بسیاری از کاربران برای اظهار نظر در موضوع گزارش دارد. پس از آن، محتوای اعلانی و بیانی با ۳۱/۴۵ و ۷/۹۴ درصد، بیشترین فراوانی را به خود اختصاص داده‌اند. پس از آن محتوای درخواست و توصیه با ۷/۷۱ درصد قرار دارند.

۹- تحلیل رفتار رباتیک

مطابق تحلیل هوشمند زیست رباتیک حساب‌ها، حدود ۲۴ درصد اکانت‌ها ربات شناسایی شده است. غالب این ربات‌ها در جبهه معارض فعالیت دارند و محتوای مربوط با انتقاد از سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران را بازنشر انبوه می‌کنند. دیگر موضوع قابل توجه، فراوانی بالای کاربران حقوقی است. بخش قابل توجهی از این فراوانی به خبرگزاری‌ها اختصاص دارد. این خبرگزاری‌های داخلی و خارجی نسبت به موضوع گزارش اهتمام ویژه داشته‌اند.

جمعبندی و نظریه

بررسی محتوای منتشرشده در شبکه اجتماعی ایکس پیرامون سفر ترامپ به کشورهای حاشیه خلیج‌فارس نشان می‌دهد که بخش عمده‌ای از فعالیت‌های رسانه‌ای، تبلیغی و سازمان‌یافته از سوی کاربران و حساب‌های تأثیرگذار سعودی انجام شده است. ورود ترامپ به عربستان و استقبال رسمی محمد بن‌سلمان با جهش چشمگیر در حجم محتوا همراه بود و حساب‌هایی چون «أخبار السعودية» و «العربية» نقش محوری در هدایت این جریان داشتند. با این حال، غیبت ملک سلمان در مراسم رسمی، به‌ویژه با داغ‌شدن هشتگ «أين_الملك_سلمان»، به یکی از نقاط کانونی بحث‌ها تبدیل شد. برخی کاربران سعودی و مخالفان سیاست‌های ریاض، این غیبت را نشانه‌ای از شکاف داخلی و تلاش بن‌سلمان برای تثبیت قدرت فردی تعبیر کردند.

در همین فضا، هرچند دو جریان سنتی رقیب یعنی جریان‌های وابسته به عربستان و قطر در برخی پرونده‌ها نظیر مخالفت با مقاومت شیعی همسو عمل می‌کنند، اما در موضوع سفر ترامپ مواضعی تقابلی داشتند. کاربران سعودی با اشاره به عملکرد دولت قطر، به‌ویژه در سطح پروتکل‌های تشریفاتی، جریان اخوانی را به نفاق سیاسی متهم کردند. در مقابل، کاربران نزدیک به اخوان‌المسلمین نیز با برجسته‌سازی صحنه‌هایی چون رقص «العيالة» برای ترامپ و عدم حضور پادشاه سعودی در مراسم استقبال، به انتقاد از محور سعودی پرداختند. با وجود آن‌که بخش‌هایی از کاربران منتقد سیاست سعودی به وابستگی عربستان و رویکرد منفعت‌طلبانه ترامپ اشاره کردند، موضوع فلسطین و کشتار غزه سهم اندکی در تولید محتوا داشت و تا حد زیادی از اولویت گفتمان دیجیتال خارج شده بود.

با توجه به تحلیل صورت‌گرفته از فضای ایکس پیرامون سفر ترامپ به کشورهای حاشیه خلیج‌فارس، و با درنظر گرفتن نقاط ضعف گفتمان سعودی و خلأهای محتوایی جریان‌های منتقد، می‌توان پیشنهادهای رسانه‌ای زیر را برای جهت‌دهی مؤثر به افکار عمومی در راستای سیاست‌های جمهوری اسلامی و تقویت محور مقاومت ارائه داد:

شناسایی زمینه‌های تشدید اختلافات داخلی در سعودی نظیر غیبت ملک سلمان در مراسم استقبال از ترامپ، می‌تواند به برجسته‌سازی شکاف در ساخت قدرت کمک کند. طرح روایت‌هایی پیرامون حذف تدریجی ملک سلمان به سود ولیعهد، در امتداد همین خط می‌تواند اعتماد به رهبری بن‌سلمان را با تردید مواجه سازد.

اشاره به صحنه‌هایی همچون رقص «العيالة» توسط دختران عرب در حضور ترامپ، می‌تواند به‌عنوان نمونه‌ای از تعارض با ارزش‌های فرهنگی و مذهبی برجسته شود. تقابل نمادین این رفتارها با سنت‌های رایج در جوامع عربی، ظرفیت تحریک افکار عمومی محافظه‌کار را در خود دارد.

فعال‌سازی مجدد هشتگ‌هایی چون غزة_تحت_القصف و أنقذوا_فلسطين، می‌تواند غفلت جریان‌های حاکم از مسئله فلسطین را در فضای شبکه‌ای نمایان‌تر کند. تلفیق مضامین حمایتی از مقاومت با انتقاد از سکوت در برابر تجاوزات رژیم صهیونیستی، ظرفیت بازسازی اولویت فلسطین را فراهم می‌کند.

بازنشر گزاره‌هایی نظیر ماذا_حقق_ترامب_للعرب در کنار اظهارات پیشین ترامپ درباره «دریافت تریلیون‌ها دلار»، امکان نقد نگاه ابزاری آمریکا را افزایش می‌دهد. نمایش نابرابری در این مناسبات می‌تواند به تضعیف تصویر موفقیت دیپلماتیک سعودی در ذهن مخاطبان عربی کمک کند.

بازتاب مواضع صریح جریان مقاومت در برابر سفر ترامپ، زمینه‌ساز تقویت گفتمان استقلال و عزت منطقه‌ای خواهد بود. مقایسه این مواضع با سکوت دولت‌های میزبان نسبت به جنایات صهیونیست‌ها، می‌تواند فضای دوگانه سیاست منطقه‌ای را به چالش بکشد.